

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztik:		Mezőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS		Egész évre	3.—
Fél évre	—95	és		Fél évre	1.50
Negyed évre	—50	NÉMETH GELLÉRT.		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.		Egy poltsor hirdetés ára 10 kr.			

Klapka György emlékszobra Komáromban.

A néppárt ujéve.

Ha a politikában egyáltalán lehetne színvallás, vagy ha az e célból történő politikai megnyilatkozásokat színvallásnak lehetne nevezni: úgy a politikai pártok szokásos ujévi üdvözléseinek méltán tulajdoníthatnánk fontosságot. Minthogy azonban teljes őszinteséget még az ellenzéki politikusok nyilatkozásaiban is hiába keresnénk, a kormánypolitikáról pedig határozottan tudjuk, hogy az nyilatkozatát csupán szándékainak el- és nem leleplezésére szokta használni: ez ujévi üdvözléseknek tehát csupán napi hír jelentőségét tulajdoníthatjuk s róluk legfőleg a hírek rovatában emlékezhetünk meg.

Kivételt teszünk mégis a néppárt vezérének ujévi nyilatkozatával, mely politikai bölcsesség és tiszta hazafias érzelem dolgában a többi nyilatkozatot messze túlszárnyalta. Olyan volt az, mint egy nap, mely megvilágítja politikai világunkat, de egyben bizonyos napfoltokban se szűkölködik, talán, hogy szemünk jobban lényegébe hatolhasson és vizsgálgathassa.

Lapunk leginkább a néppárttal rokonszenvez, mert ennek a programját tartja a leghevesebbnek. E párttól őszinteséget, nyíltságot várunk, azért vezérének ujévi megnyilatkozását bizonyos fokú kíváncsisággal is lestük, annál inkább, mert a párt fölirati javaslatát, nem ugyan tartalom vagy pláne szándék, hanem forma tekintetében meglehetősen másnak szerettük volna tudni és látni. E föliratra egyetlen szó megjegyzést se tettünk és pedig azért, mert a zsenge parlamenti néppártot kimélni akarjuk és apróbb gyarlóságai előtt, míg azok a gyarlóság mérvét túl nem haladják, szívesen szemet hunyunk.

A vezér ragyogó ujévi nyilatkozatának azonban olyan homályos pontja van, még pedig a legkényesebb helyén, amely különféle találgatásokra és magyarázatokra szolgálhat alapul, azok előtt a politikusok előtt, akik még a napot magát is készek letagadni az égről, mihelyt érdekük azt követeli.

Ilyen homályos pont látszik ott, ahol a revízió és a kvóta kérdése van a vezéri nyilatkozatban elhelyezkedve.

Csak egy szemérményi rosszakarat vagy szándékosság kell hozzá és e két pontot kedve szerint magyarázhatja akárki.

Az egyik napfolt ugyanis ez: „a polgári házasság revízióját követelni mi *soha és semmi körülmények között* meg nem szününk; de meg kell találnunk az időt és viszonyokat, mikor és melyek között lehessen követelnünk a revíziót.”

Ha valaki ilyen kivonatban (mert ez csak kivonat) állítja maga vagy a nyilvánosság elé a nyilatkozat illető részét: két dolog közül az

egyiket igen könnyen elhitetheti akár önmagával, akár a nép könnyen befolyásolható részével. Vagy azt t. i., hogy e mondat két része között összeférhetetlenség van, vagy azt, hogy az országgyűlési néppárt programjának legsarkalatosabb tételét, a revízió kérdését bizonytalan időre szegreakasztotta és mindaddig hevertetni szándékozik, míg el nem jön rá az idő, hogy azt onnét újból leemelje és a pókhálótól megtisztítsa.

Kétségtelen, hogy a vezéri nyilatkozat *szavai alapján* az ilyen értelmezés és magyarázat is követelhet a maga részére bizonyos jogosultságot, de még kétségtelenebbnek kell lenni annak, hogy a vezéri nyilatkozat *szándéka alapján* ilyen magyarázat meg ne állhasson. Mert ha a revízió kérdését, azon címen, hogy színrehozatalának még nincs itt az ideje, csak egy napra, csak egy percre is föl szabadna függeszteni, akkor örülség lett volna e kérdésnek a legnehezebb időben való megformálása és alapján egy politikai pártnak szervezése, hanem várni kellett volna addig, míg el nem jött volna rá az a bizonyos kedvező idő. Mert a revízió kérdése nem olyan, mint a tarhonya, amelyet előre el lehet készíteni és aztán eltenni a jövőre, hanem olyan, mint a csemege-gomba, mindjárt megromlik, mihelyt állania kell.

A másik napfoltja a fényes pártvezéri nyilatkozatnak ott van, ahol az a kvóta, továbbá a vám- és kereskedelmi szövetség kérdését említi.

Ezt a homályos részt is lehet magyarázni tüled, lehet hozzád. Hogy a néppárt képviselői miképpen magyarázzák, azok a képviselők, akiknek bizalma meghallgatja a lelkes ősz vezér hithű és hazafias szívének kívánatait, — az az ő dolguk, és mi az ő szándékaikba beavatva nem vagyunk, csak arról vagyunk meggyőződve, hogy Magyarország és a magyar nép érdeke ellen cselekedni nem fognak. De lapunk a kvótaemelését határozottan ellenzi s annak megszavazását helyteleníti, megrója és elítéli. Szerintünk a néppárt képviselőinek még az esetben se szabad a kvótaemelésbe beleegyezniök, ha ennek fejében a kormány netán engedményeket biztosítana nekik, teszem azt, hogy az egyházi anyakönyvezést visszaállítja. Mert igaz, hogy e révén meg lehetne gazdálkodni a nemzetnek néhány százezer forintot, de odaadnók azt az osztráknak. Az is igaz, hogy akár a németnek adom, akár a kutyaszivűeknek, mindegy; a nemzeti érdek azonban azt követeli, hogy egyiknek se adjuk, hanem tartjuk meg a nemzet, a nép számára. Végre az is igaz, hogy a kormány éppen oda jut a néppárt támogatása, mint ellenkezése mellett, de a néppártot nem jogosítja föl a rossznak támogatására az, hogy azt megakadályozni

ugy se képes. A néppárt képviselőinek álláspontja csak *keresztény és nemzeti* lehet. Mint kereszténynek föltétlenül követelnie kell a vallási törvények eltörlését, mint nemzetinek pedig a kvóta föntartását.

Félreértések elkerülése végett talán szükséges itt kijelentenünk, hogy mi nem az országgyűlési néppárt, hanem lapunk és olvasóink nevében beszélünk, akik lapunk politikáját eddig mindig helyeselték. Lapunk ugyanis nem az országgyűlési néppárt közlönye, noha annak egyik szerkesztője is tagja, lapunk politikája alapján, hanem annak a néppártnak a közlönye, amelyet az ország néppárti választó polgárai képeznek. Lapunk a parlamenti néppárttal semmiféle összeköttetésben sincs, azonkívül, melyet a rokonszenv alkot s a viszony közte és a lelkes kis képviselő-csapat közt olyan, mint az atya és a fiak közt. Nem szolgálja tehát annak és nem az ő akaratának végrehajtója, hanem mint az összes néppárti választók lapja, méltán követeli magának azt a szerepet, hogy az ő cselekvéseiknek irányítója lehessen.

Az országgyűlési néppárt és az országos néppárt ma egy és ugyanaz, mert amaz emennek kicsinyített mássa. Amit tehát az egyik akar, azt akarja a másik is. Miután pedig az országos néppárt kívánságaival régóta tisztában vagyunk, tudhatjuk, hogy a néppárt országos képviselői a revízió követelésével egy percig se várhatnak és nem is várnak, a kvóta fölemelését pedig semmi szín alatt meg nem szavazzák.

POLITIKAI HIREK

Képviselőválasztás. Halason ujesztendő ünnepén tartottak új képviselőválasztást. *Perczel* Béni kormánypárti és *Kolozsváry-Kiss* István Kossuth-párti küzdöttek egymással. A küzdelem nagyon heves volt. Hol az egyik, hol a másik került fölül. Végre *Kolozsváry-Kiss* István lett a győztes, ki 474 szavazatot kapott *Perczel* 445 szavazata ellenében. Minket kevésbé érdekelt a küzdelem, mert mind a kettő egy. Egyik nyílt kormánypárti, a másik meg titkos.

A közigazgatási bíróság egyes tanácsai már megalkultak és ha az e bírósághoz áttett ügydarabokat beosztották, mi csak még néhány napot fog igénybe venni, az egyes tanácsok megkezdik működésüket.

A képviselőháznak első tanácskozási tárgya az ünnepi szünidő után a mérsékelt áru marhasónak áruba bocsátásáról szóló pénzügyminiszteri törvényjavaslat lesz, amely már az e hó 11-én, hétfőn tartandó legközelebbi ülésen napirendre fog kerülni. Eme törvényjavaslat benyújtásával a gazdaközönség egyik régi óhajtatásának tett eleget a kormány. Előrelátható annélfogva, hogy a

szóban forgó javaslat hosszabb vita nélkül még ugyanazon ülésben elintéztést fog nyerni.

Ugron válasza. *Ugron* Gábor a következő választ intézte arra az üdvözlő iratra, melyet ujév alkalmából a függetlenségi és 48-as párt küldött neki:

„Tisztelt barátaim! Ellenfeleink félelme és üldözése fokozza elszántságunkat és önértetünket, mert a romlottság, az árulás, a bün uralmát nem döntheti meg kimélet, összejátszás, elnézés, hanem önfeláldozó hazafiság, mely a demokráciára épít és a népet vezeti csatára. A népet eréje tudatára kell ébreszteni és annak megismerésére bírunk, hogy a felekezeti villongás megöli szabadságunkat, elsorvasztja alkotmányunkat, semmivé teszi függetlenségünket. Jobb időket kíván a magyarnak, a népeknek. Székely-Udvarhely, 1896. január 2-án, hivetek *Ugron* Gábor.

A csacai választás. A második csacai választás, mint már irtuk f. hó 5-ére tüzetett ki. Azokból a szemérmelenségekből, melyeket a kormánypárt a választás előtt magának megengedett, láttuk, hogy újabb törvénytíprás, jograblás fog vele végbemenni. Amiket *Kloch*, ez a földnélküli báró (baron von habenix), jelenben zsolnai állomásfőnök, mint választási elnök Várnán elkövetett, annyira vérlázító, hogy habár ismerjük a liberális kormányrendszer lelketlenségét, mégis reméltük, hogy *Kloch* urat megismerteti a közeli illavai börtönnel. Azonban még mindig igen tisztességesnek tartottuk a kutyaszívű rendszert, midőn ezt föltettük róla, mert ime a *habanix* báró még mindig szabad, sőt ugrátszik, a csacai választást is ő irányítja. Amint az Alkotmány írja, f. hó 2-án három fiatal pap után, kik Szkalitére indultak *Kloch* ur csendőrököt küldött, hogy tartóztassák föl őket. De hát kicsoda az a *Kloch*, hogy a csendőrökkel így rendelkezik? Eszünkbe jut itt a magyar közmondás, *mennél koszosabb a malac, annál jobban vakarózik*. *Kloch* vakarózásánál semmi se bizonyítja e közmondás igazságát fényesebben. Kitünő példája a felsővidéken uralkodó rémes állapotoknak és csendőri komiszkodásoknak az is, hogy a csacai plebániát már három nap óta csendőrök veszik körül és nem eresztenek senkit se ki, se be. Ez ügyben táviratilag értesítették a belügyminisztert, *Zichy* Aladár gróf pedig személyesen kereste föl *Latkóczy* államtitkárt és intézkedést kért. *Latkóczy* meg is ígérte, hogy intézkedik, de mi se történt. Hja, a liberálisok ígérete ennyit ér. *Osadnicán* mult vasárnap a káplán templomi beszédében utalt a választásra is s becsületes kitartásra intette a népet. A jelenlevő szolgabíró erre fölugrott a padból s a hívek rendkívüli megbotránkozására fölkiáltott: Káplán ur, itt ne korteskedjék! Ismét eszünkbe jut a magyar közmondás: *mennél koszosabb a malac, annál jobban vakarózik*. A választási elnök: *Héda*, illavai ügyvéd, a megjelent néppárti képviselőknek nem adott igazolványt, hogy szabadon mozoghassanak. A képviselők táviratilag a belügyminiszterhez fordultak. — Lásd magyar nép, lásd, ilyenek a liberális urak! Hát lehet-e ezeket nem utálni? Lehet-e nem undorodni tőlük? Erdemelnek-e ezek becsülést? Erdemelnek-e tiszteletet? Ime, téged elgázolnak, jogaidtól meglopnak a liberálisok! De hát nép, te vagy az oka mindennek, mert te erősítetted meg a te legnagyobb ellenségeid táborát.

Lapunk zártakor értesülünk, hogy megvolt a csacai választás is. Egy törvénytelenességgel tehát több van. Mert e választásnak egyéb jelentősége nincs. A kormánypárt jelöltje, a ki csak 371 szavazatot kapott abban az óriási kerületben, e csekély szavazattal is győzött. Hogy mikép, majd elmondjuk jövő számunkban.

Miniszterek utazása. A kötendő vám- és kereskedelmi szerződés, valamint a kvóta nagy fejfájást okoznak úgy a magyar, mint az osztrák minisztereknek. Folyton utazgatnak egymáshoz, folyton tanácskoznak egymással és szorgalmasan keresik azon megoldási módot, mely szerint a kecske is jóllaknék, a káposzta is megmaradna, azaz mind a két félt kielégítené. Dacára azonban Bánffy ur előzékeny földási hajlamainak, nem tudnak dülőre jutni. Már innen-onnan egy éve lesz annak, hogy a kiegyezés eligazításában utazgatnak és tanácskoznak, még mindig ugyanaz a régi vastag köd ül e kérdéseken, mint egy év előtt. Semmivel se tudunk többet se a módról, se a szándékról, mint ma egy esztendeje. A múlt hétfőn Bánffy és Darányi miniszterek megint Bécsben voltak az osztrák miniszterekkel értekezni. Végeztek-e valamit? senki se tudja. Vasárnap meg Bilinszky osztrák pénzügyminiszter érkezett Budapestre, hogy Lukács László magyar pénzügyminiszterrel tanácskozzék a fogyasztási adó egyöntetű megállapítása tárgyában. A szentírás azt mondja: Nincs békéjük az istenteleneknek. S ahol béke nincs, ott egyezés se lehet.

Uj választások. Három mandátumot meg fognak semmisíteni s e helyeken uj választás lesz. Egyik *Biedermann* Rezső szigetvári képviselőé, ki nem magyar állampolgár s nem választó; második *Pongrácz* Anzelm báró, ugodi képviselő, ki szintén nem választó, csak adóvégrehajtó. (Jól bevásáltak az ugodiak! Végrehajtót se választanának ám meg másutt, csak ott, hol a könyökükben hordják az ész!) A harmadik pedig *Sima* Ferenc mandátuma. Simát kihagyták a választók névjegyzékéből, mit ő idejekorán nem vett észre s nem reklamált ellene. Ez alapon semmisítik meg választását. Ugodon ismét föllép *Orbán* János, a néppárti jelölt; Szentesen pedig hír szerint *Ugron* Gábor, vagy *Bartha* Miklós lép föl. Mideniket szívvél-lelékkel támogathatják katolikusaink. — Szigetvárott pedig ismét pályázni fog a kerületre *Olay* Lajos, Kossuth zászlaja alatt dühöngő titkos kormánypárti. Figyelmeztetjük híveinket, hogy Olayra semmi áron se szavazzanak. Jusszon eszükbe, hogy ő volt az, ki a derék Vajay István ellen lement korteskedni. Adják most neki vissza a kölcsönt. Ilyen emberrel el kell bánni.

Ujévi üdvözetek.

Bevett szokás a politikai pártoknál, hogy ujév hajnalán fölkeresik vezéreiket és üdvözleteik keretében politikai vonatkozású beszédeket mondanak, melyek sokszor egész programmszerű nyilatkozatokká válnak.

Az idén is követték e szokást a parlamenti pártok. Minden párt elhalmozta jókívánatokkal vezetőit s törhetetlen hűséget fogadott nekik.

A lefolyt üdvözletekről a következőkben számolunk be.

I. A néppárt üdvözlete.

Az országgyűlési néppártnak Budapesten levő tagjai *Zichy* Nándor és *Esterházy* Miklós Móric grófok előtt tisztelegtek.

A két vezér az Esterházy-palota kis termében együtt fogadta a párt képviselőit. A párt nevében *Molnár* János pártelnök mondott magas szárnyalású politikai üdvözlő beszédet. A nemes hévvel előadott beszédben *Molnár* János a Hunyadiakhoz és Zrínyiekhez hasonlítá a néppárt két vezérét, kik lánglélekkel és hazaszeretettel szálltak sikra és hatalmasan forgatták az igazságnak

soha el nem tompuló kardját. A néppárt olyan tünevény a politika egén, mint amilyen Konstantin keresztje volt a pogány Róma egén, mely még ma is jótékonyan világít a nemzetek fölött és amelyre vigasszal és reménnyel tekint mindenkor az ember, ha dús, ha gazdag, ha szegény, ha árva. Így tekint a magyar nép is a néppártra. Ettől a párttól vár enyhületet, termékenyítést és áldást. Ettől a párttól vár segítséget. Ettől a párttól vár könnyebbülést, s ettől várja szegény zaklatott hazánk szebb jövőjét, jobb napjait. És mi, főlemelhetjük szavunkat a nemzet nagy tanácstermében is, nem is fogunk lankadni, míg ki nem küzdöttük a magyar nép jogát és boldogságát s míg rá nem nyomtuk a kereszt fényes bélyegét összes intézményeinkre.

Molnár János lelkes beszédére először *Zichy* Nándor gróf válaszolt.

Zichy Nándor gróf beszéde.

Tisztelt Pártelnök ur és tisztelt képviselő barátaim!

A sors úgy hozta magával, hogy egyikünk sem foglalhat helyet a képviselőkázbán. Az Isteni Gondviselés legjobban intézi a dolgokat, mi azonban csak rövidlátó emberi szemekkel látjuk azoknak folyamatát és ennek következtében sokszor talán nehezünkre esik az Isten intézkedése. Pedig az mindig jó, mindig üdvös. Ha kimaradtunk is a házból nagy megnyugvásunkra szolgál a ti irántunk való szives, rokonszenves bizalmatok, a mely meghallgatja a mi szívünk kívánatait és veletek együtt enged működni akkor is, ha testileg köztetek nem lehetünk. (Éljenzés.) De megnyugvásunkra szolgál egyszersmind az a rövid működés is, melyet az ország ügyének szenteltetek, mert azt tökéletesen azon magaslaton látjuk, a melyre a szívünk emeltetni kívánja és olyannak ítéljük, mint a mely teljesen megüti a mértéket s a mely nemcsak a szívnek hevét, nemcsak a lángoló szeretetet Isten és a haza iránt veszi számba, hanem egyszersmind a politikai időszerűség követelményeivel számolni tud és a mely a sokkal nehezebb feladatot: az önmegtágadás feladatát ezen a téren is gyakorolja. (Élénk helyeslés.)

Mik vagyunk mi? Mi csak képviselői vagyunk a keresztény mozgalomnak, képviselői a népnek, képviselői a választóknak. A mit mi akarunk, csak az által nyer nyomatókat és sulyt, hogy azt a nép, hogy azt a választók akarják. A lefolyt választások alatt a nép szívének szándéka, a nép akarata csak kevés helyen nyilatkozhatott meg.

Törvénytelen erőszakkal, fondorlatokkal megakadályozták a népet, hogy szive szerint válaszszon. Ha szive és meggyőződése szerint választhatott volna, nem 18 an, de sokszorta többen volnánk a képviselőházban. (Igaz! Ugy van!) De amint most, úgy sohase feledkezhetünk mi meg arról, hogy nem magunknak szolgálunk a képviselőházban: hanem szolgálunk a kereszténység ügyének és a hazának és számolnunk kell küldőinkkel és a néppel, mert valamint mi nem állunk magunk, úgy a választók se állanak maguk, hanem a nemválasztók milliói állanak mögöttük, és nemcsak a maguk, hanem az egész nép és az egész ország részére választanak képviselőket. (Helyeslés.) Igazán szívem szerint beszélt pártelnökünk, mikor azt mondta: „A keresztet visszük mi magunk előtt, a keresztnek akarunk hódítani, a keresztény hitigazságot, a keresztény szeretetet, a keresztény felfogást akarjuk mi mindig és mindenben és így az államban is érvényesíteni“. Ennek a feladatnak két irányban kell szolgálunk. Szolgálunk kint a hazában, mint néppárt, és szolgálunk az or-

szágházban, mint ennek a pártnak politikai képviselője, mint parlamenti párt. Amde akár az országban, akár a parlamentben működünk, mindig arra kell törekednünk, hogy a népet meggyőzzük arról, hogy önzetlenséggel, igaz keresztény érülettel az ő javának előmozdítására törekszünk.

Az országházban azonban a cselekvés módja változik. Ott nem agitacionális téren, de a megfontolt politikai téren kell vívmányunkat elérnünk. És azért nem ismeri a politikai életet, ki azt hiszi, hogy az ellenkező pártállásukat szép szónoklatokkal meg lehet nyerni. A ki azt hiszi, csak azért mentünk a házba, hogy lármázzunk, az az igazságtól nagyon távol jár. Higgadsággal, a tárgyalás komolyságával kell és lehet ellenfeleinket törekvéseink komolyságáról és becsületességéről meggyőzni.

A Házban mi politikai párt vagyunk; a kérdés az, miért kellett egy keresztény pártnak alakulnia? A feletet nagyon egyszerű; azért, mert bár a keresztény jellegnek voltaképpen minden pártnak benn kellene lennie. Meg kellett alakulnia a keresztény pártnak azért, mert a létező pártok egyikében sem találtuk fel azt. A mi programmunk korántsem a nép körétől elzárkózva alakult és mondhatnám korántsem mi csináltuk és irtuk azt. Azt a keresztény hitélet adta kezünkbe s azon mi nem változtathatunk.

Programmunk egyik sarkalatos pontja a **revízió**. És voltaképpen mi a revízió? Az tulajdonképpen nem más, mint a keresztény érdekeknek, a keresztény hitelvnek képviselője, a katolikus hit és egyház szabadságának érvényesítése. Ezek közt kétségkívül első sorban a **házasságjog** áll, mert a család az Isten intézménye. A család előbb volt, mint az állam, a család az állammal egyenjogú, a család erkölcsi tekintetben magasabban áll, mint az állam. A családnak a kereszténység hitelvi alapot adott, a katolikusoknál szentség a házasság és azon épül a család, nem pedig emberi törvényeken. Ezt a családot, ezt a családjogot felkarolni, megóvni, annak köteleit megvédeni, ez az állam hivatása, nem pedig magát a katolikus család jogalapját és szentséges intézményeit a maga intézkedéseinek alávetni. És midőn a természet törvénye és a hit által az államnak kijelölt korlátokat tiszteletben tartja az állam, akkor erősödik meg, akkor áll maga is jogi és erkölcsi alapon. Valahányszor pedig az állam szembe száll a házasság hitelvi és erkölcsi alapjával, mindannyiszor eltér a szabadságtól is, mert **erkölcs és hit alap nélkül nincs szabadság, csak önkény**. És ezen nagy mozgalomban, Európában a kereszténység és a katolikus egyház a szabadságnak valóságos védője; az ajándékozza meg az emberiséget a jog és hitszabadság feltételeivel az adja meg a valódi szabadságnak alapját. Tehát a polgári házasság revízióját követelni mi soha és semmi körülmények között meg nem szününk; minden törekvésünk affelé irányul és mint politikai párt, meg fogjuk találni az időt és viszonyokat, melyek között ezen nagy feladatnak megfelelhünk.

A revízió mellett a feladatoknak egész sorozata áll előttünk; ugyyszólván minden törvény a mi keresztény programmunk körébe vonandó.

Ezen számos kérdések közt a mi álláspontunkból talán első és leglényegesebb a keresztény hitnek és a katolikus egyháznak szabadsága, amit mi Magyarországon autonómiának nevezünk. (Éljünk. Halljuk!) Az egyháznak ezt a szabadságát, szinte csodálatos, az a liberalizmus, a mely mindig a szabadság nevében küzd, a nép több mint felétől, az évszázados katolikus egyháztól

meg akarja vonni és annak törvény- és jogbiztosította szabadságát saját intézkedései körébe akarja vonni. Mi az államnak jogkörét nem vonjuk kétségbe. Mi azt a legtágabb értelemben elismerjük, de egyszermind a katolikus egyház jogkörét az állam által hasonló tiszteletben óhajtjuk tartani. Hogy ezután ezen autonómia mily fokozatokban, mily alakban fog érvényesülni, annak kifejtése nem ide tartozik, mert végre nem az a főkérdés. A főkérdés az, hogy a keresztény ember, a katolikus ember épugy, mint a református, vagy más vallásu nem fogja azt soha elszivelni, hogy nem katolikus, hanem más hitű, vagy hitetlen intézze egyházának ügyeit és uralkodjék fölötté, holott fölötté uralkodni csak egyházának van joga és isteni hivatása. (Éljünk.)

Van itt egy más nagyérdékű kérdés: *ez az anyagi érdekek kérdése*. Ezt tul a Lajthán, keresztény-szociálmusznak nevezik, azaz a társadalmi érdekek keresztény megvilágítás alapján való eligazításának. Ezt a kérdést fokozatosan és minden alkalommal elő fogjuk mozdítani, ki fogjuk fejteni.

Lehetetlen, tisztelt barátaim, mai nap meg nem emlékeznünk a *mi választóinkról*, akik ide küldöttek s akiknek érdekét képviselni hivatottak vagyunk.

Nem pusztá szó, hogy igazságot, törvényességet és méltányosságot kell irányukban gyakorolni, mert ez jelzi, hogy megvetéssel, lealázással és törvénytelenéssel traktáltak, nemzetellenes törekvésnek jelzik, hogy mi jogot, igazságot és méltányosságot követelünk az ország minden nemzetisége részére, úgy amint arra bennünket az ország minden érdeke kötelez, mert téves azt képzelni, hogy ezt a népet örökké gépműdjára lehet szavaztatni, hogy annak szemé talán sohasem fog kinyilni és reá nézve a keserűség pohara sohasem fog betelni. E nép türelmének is vége szakad és az igazság erőszakos kivívását bevárni veszélyesebb, mint a méltányos kivánságokat teljesíteni.

Utoljára emlitem a legnagyobb kérdést: a *kvóta, a vám- és kereskedelmi szövetség kérdését*. Valóban el lehet mondani, hogy nemcsak előrelátás és bölcsesség, de köteleességtudás is volt az, ami minket arra birt, hogy ezen kérdésben nem foglaltunk állást idő előtt akkor, mikor az még előttünk feltárva nincs. És ha ma erről a kérdéstről valamit lehetne, vagy kellene mondani, úgy az nem lehetne más, minthogy *teljesen alaptalanul vádoltak azzal, hogy mi az ország érdekét fel akarjuk áldozni, hogy mi az ország érdekét nem akarjuk megvédeni. Mi tudjuk, hogy a föld népére újabb terheket rakni nem lehet; minket e részben szavunk is köt. Mi egész higgadtan és tárgyilagossággal fogjuk az adatokat vizsgálni és a nemzet iránt megleg és jó szívvvel fogjuk a cselekvésünk irányadó mérlegét megállapítani.*

Édes barátaim! Ha talán hosszabban szóltam, bossátsatok meg; elragadott az ügy iránti szeretet és azon érület, hogy megengedte a ti rokonszenvetek, hogy elmondjam azt, amit a sors nem engedett a képviselőházban elmondani. Kapcsoljon és fűzzön bennünket össze azon bizodalom és rokonszenv, mely alkalmat adott ezen újévi jó kívánatokhoz, melyeket teljes szívből viszonzok. (Hosszantartó éljenzés és helyeslés.)

Zichy Nándor gróf után Esterházy Miklós Mór gróf intézett fényes szónoklatot a képviselőkhöz, melyet a következő kivonatban ismertetünk:

Mélyen tisztelt Uraim!

Önök engemet is szivesek voltak üdvözölni, s midőn én önöknek ezért köszönetemet kifejezem, érzem,

hogy én ezt valóban meg nem érdemeltem. Ha kutatom elmúlt rövid politikai multamat, azt kell gondolnom, hogy csak azért találtak önök engem arra méltónak, mert mióta ezen országban az ugynevezett kulturharc dul, én szerény tehetségemet és erőmet szeretett vezérünk alatt az ő példáját követve s az ő programmjáért önökkel együtt érvényesítettem.

Mélyen tisztelt uraim! Megengedik hogy e pillanatban inkább visszatekintsek, mint előre. Küzdelmes idők fekszenek mögöttünk, küzdelmes, sőt mondhatnám, válságos napok. Válságos napok azon értelemben, hogy midőn az egyházpolitika legelőször felhangzott, mi annak tiszta tudatában voltunk, hogy itt nemcsak egy elszigetelt támadás történik a pozitív vallások ellen, de hogy az egy egész rendszernek betetőzése, az egy pártnak elhatározott célja.

És nem csalódtunk, mert nemsokára az országgyűlés mindkét házában felhangzott az a diadalmos kijelentés, hogy ime, az egyházpolitikai törvények szentesítésével a liberális éra ez országban elérte betetőzését. Mi, mélyen tisztelt uraim, nem tévesztjük össze a magyar kulturharc jelenségeit azon tünetekkel, melyek más országokban kísérték a kulturharcot. Mert míg amott rendszerint csak egyes államférfiak gögjéből származott a harc, addig itt minálunk nem egyesek agyvelőjéből keletkezett az ádáz küzdelem, hanem az tisztán a szabadelvűség kifolyása.

A liberalizmus diadalát ülte és örvendett a szabadság torzképének, melyet más országokban el nem fogadtak volna. Mi pedig, midőn bejártuk az országot és meghallgattuk a nép panaszait, láttuk, hogy a liberalizmus diadala nem egyszersmind a nemzet diadala. És ekkor született meg és alakult a néppárt, melynek programmjával mi a liberalizmust leküzdeni akarjuk. Jól emlékszem, hogy három-négy évvel ezelőtt még nem akadt Magyarországon művelt ember, aki ki merte volna mondani, hogy ő nem liberális. És ime, ma már nemcsak emberek, de párt van, mely nyíltan hirdeti, hogy ő liberális ellenes.

Beszédjét, mely mindvégig lelkesítő volt, így végezte a vezértárshoz fordulva:

Engedd meg kegyelmes uram, hogy e pillanatban hozzád is forduljak s mint ezen párt tagja, a mai napon én is, ne csak üdvözetemet tolmácsoljam, de hogy köszönetemet is kifejezzem neked azért, hogy te voltál a legelső, aki pártunk zászlóját kibontotta. Légy meggyőződve — és ezt igen komolyan mondom — hogy addig, míg lesz ez országban katolikus sziv, mely fellobog, míg csak egy katolikus lesz is, az tovább fogja lobogtatni a zászlót, melyet te eddig lobogtattál. Légy meggyőződve, hogy a míg csak terjed az országban a katolikus akció, az mindig a te nevedhez fog fűződni és nemcsak a jelenkor, de az utókor is kegyelettel és hálával fog megemlékezni arról, hogy Magyarországnak volt valaha Zichy Nándor grófja!

A többi pártok.

A többi pártok természetesen szintén üdvözölték vezérüket és pártelnököket, az elhangzott nyilatkozatok azonban nem olyanok, hogy érdemes volna velük hosszabban foglalkozni. *Apponyi* távol volt és csak egy rövid táviratban mondott annyit, amennyi éppen szükséges volt ahhoz, hogy a politikai erkölcselenségen jól végigvágjon. *Ugron* Gábor szintén otthon Erdélyben töltötte az ujév napját. A két kormánypárt, a *Bánffy* és a *Kossuthé* pedig, bármit tesz, nem jön komoly számításba a hazafias polgárság előtt, mert *Bánffy* pártja Bécsnek és a zsidóságnak a rabszolgája, *Kossuthé*

pedig a *Bánffy* pártjéé. A nagyobb kormánypárt egyéb-iránt kimondotta, hogy a kvótát fölemeli, a kisebbik kormánypárt pedig, mert a komédia ugy kívánja és mivel rá a kvótaemelésnél szükség ugy sincs, valószínűleg ellenezni fogja. Így fogják szerencsésé tenni az ujévet önmaguk és szerencsétlenné az adózó nép számára.

T A R C A

Egy királykisasszony ujévi köszöntői.

Irta: Várnai Sándor.

Esztendők óta szomorú a magyar nóta odafent a budavári palotában is. Ős magyar királyaink székhelyén ritkán ül ma már ünnepet a családi szeretet, semmi nem árasztja benne az otthon azon melegét, mely a megszokott lakályosság kényelmével jár.

Pedig az ujév királyi családunk benső, vallásos magánéletében mindig a hálás visszaemlékezés, az erőt gyűjtő csendes áhítat s a szülői és gyermeki viszony szorosabbra fűzésének ünnepe volt. Az ujévi ünnepet rendszerint Budán töltött királyi udvarnál *Bellegarde* tábornok és *Majláth Györgyné* a szerencsekívánatok egész özönét fogadta s közvetítette, míg a *Rudolf* trónörökösnel tisztelgő tanári kar üdvözlő beszédei között is az első szokás szerint a magyar nevelő, *Rónay Jácint* püspöké volt. Az év utolsó napján a kis *Valéria* az újra felgyújtott karácsonyfa alatt még egyszer elővette játékait, s végig élvezte azokat a boldog pillanatok, melyeket karácsony estéjén szülőinek szeretete okozott neki, s kedélyes szórakozások közt bucsuzott el az ó-évtől.

Igy történt ez az 1876. év *Szilveszter*-estéjén is *Gödöllön*, mikor a királyné kedves gyermekei számára a kis kamarában kedélyes táncestélyt rendeztetett zongorakiséret mellett, mely mulatságon 6 óraker ő felségeik is megjelentek. A kis királykisasszonyon kívül ott volt udvarhölgye, a király szárnysegédei, báró *Nopcsa főudvarmester*, a kamara német, francia, angol hölgyei, kik közül a német *Serák* kisasszony különösen birta a kis fenség ragaszkodását, még azután is, hogy különböző rendtelenségek miatt *Gödöllön* el kellett őt távolítani a kis *Valéria* bensőbb köréből s alárendeltebb szolgálattételre osztani be.

Másnap 9 óraker *Valéria* elmondta gyermeki köszöntőjét, az első magyar üdvözetet, mely zengzeten hangzott fel századok óta egy *Habsburg* házbéli főhercegnő ajakáról.

„Kedves jó anyám! Az ujév első napja azon hátár az emberi életben, melyen a multért hálát rebeg szivünk s a jövőre Isten áldását kéri.

Nekem a mult év minden napján csak boldogságot hozott édes anyám szeretete s azért leborulva mondok köszönetet.

A jövő évre csak egy kérésem van a mindenhatóhoz, hogy soha aggodalom oka ne legyek s szeretetem és hálám zálogául csak elégtelést és örömet szerezhessenek az én kedves anyámnak. Az Isten áldja meg. Boldog újévet kívánok.

Mikor az utolsó szót elrebegette, átnyújtotta Magyarországnak általa készített térképet felséges anyjának ujévi ajándékkul. Ő felsége a királyasszony nyájasan kérdezte:

— Édes Valéria, el tudná mondani, mi van e térképen?

— El, ha a „püspök“ is ide jön — válaszolt a kis királyleány, a mellékeremben időző Rónayra célozva.

A „püspök“-öt előhívták s a kis tanítvány pontosan kijelölte a térképen Magyarország határait, hegyeit, folyóit, megyéit s az ország nevezetesebb városait. A királyné elégtelenen kísérte leánykája ujjait, melyek fennakadás nélkül, biztosan mutattak rá a kívánt helyekre Rónay pedig arra kérte ő felségét, hogy kegyeskedjék alkalmilag annak tanuja is lenni, mily haladást tett a kis hercegasszony a bibliai történetben és vallásában. A királyné megígérte s kezét nyujtva boldog újévet kívánt.

1879. újév napját a királyi család szintén Gödöllőn töltötte s ez alkalommal a királyi hercegasszony hófehérbe öltözve várta szülőit, hogy elmondja nekik szokásos üdvözlőjét. De mikor ez megtörtént, sirva borult anyja keblére s nem az öröm, de a fájdalom könnyüi voltak ezek, mert felséges szülői s a trónörökös csak az újév első napját voltak Gödöllőn töltendő, hogy aztán haladéktalanul visszatérjenek Bécsbe.

Üresek maradtak a budai és a gödöllői királyi palota terméi 1880-ban is az újév napján. De a szokottnál is melegebb, ékeesebb volt ezuttal a királykisasszony magyar nyelvű köszöntője, melynek bevezetéseül rendesen használni szokott magyar imakönyvéből, a Mágory-féléből vett egy emelkedett hangú, szép részletet.

„Kedves jó anyám — így kezdte. — Szeretet istene, hallgasd meg esedezésemet és áldd meg jó szülőimet; áraszd reájok oh Istenem kegyelmedet, hogy ha majdan az élet fáján nem virulandnak többé dus lombok, az egyenként lehulló virágok helyett fáradalmaik gyümölcseit élvezhessék, gyermekeik szeretetében és boldogságában. Így imádkoztam a legördült év minden ünnepén, mielőtt Isten házában a Mindenható előtt leborultam. Ez leend buzgó imám most és mindenha, ez kísérend az élet utain azon élő hittel, hogy Isten meghallgatandja szerető szívem legbensőbb óhaját s megáldandja drága szülőimet s megengedendi, hogy egykoron szent Pál apostollal elmondhassuk: „Jó harcot harcoltunk . . . ott fenn a dicsőség koronája várani reánk.“

Ez érces hangon, bátran elmondott köszöntő után Valéria átadta a királynénak a Szentföld színezett térképét, melyet maga készített Rónay felügyelete alatt s mely annyira megnyerte a felséges asszony tetszését, hogy azonnal szép keretbe foglalva, dolgozó szobájába függesztette fel s kifejezte óhaját, hogy szeretné, ha hasonló alakban elkészítenék Gödöllő és vidéke térképét is.

Az 1882. év óta a királykisasszony többé nem tanult be köszöntőket, verseket — mint ő nevezé — felséges szülői ujévi üdvözlésére, hanem követve szive érzelmeit, egyszerű szavakban, amint azok lelkéből fakadtak, tolmácsolta előttük szive sugallatát. De azóta fájdalom, mind ritkábbakká és rövidebbekké lettek az udvar gödöllői és budai ujévi tartózkodásai, de a hálás szívü tanítvány azért nem feledkezett meg érett hajadonná serdülve sem egykori nevelőjéről, a „püspök“-ről, mint Rónayt nevezte, s 1884. ujesztendőjén a következő magyar levéllel gratulálta meg őt Pozsonyban, hova visszavonult:

„Remélem, hogy az első újév napot, melyet otthon ül, egész vigan és jó egészségben ünnepli. Mama is üdvözli önt s kívánságaimhoz csatolja az övéit . . . Ismételve kívánságaimat, maradok hálás tanítványa: Valéria.“

Következő évben pedig ezzel a levélkével kereste fel ujjal az akkor már erősen betegeskedő agg egyháznagyot magányában:

„Nagyon köszönöm jó ujévi kívánatait. Mama és én szívből viszonzunk azokat és boldog esztendőt, tökéletes egészséget kívánunk önnek és Isten minden áldását. Hálás tanítványa: Valéria.“

H I R E K.

T. Olvasóinkhoz. Mindazoknak, akik a szent karácsonyi ünnepek és az újév alkalmából szerkesztőségünket jókívánataikkal fölkeresték, őszinte szívből monduk hálás köszönetet, kívánva, hogy az isteni Gondviselés őrizzen meg mindnyájunkat békében, szeretetben, egyetértésben és egészségben ez új esztendőben.

A szentlélek kegyelme. Silingyián ketten tértek vissza a kath. egyház kebelébe, egy férfi és egy nő. A férfi, Ursz György a görög keleti egyházból, a nő pedig, Vágner Erzsébet az evangélikus felekezetből. A hitvallást mindketten Hofbauer László boros-jenői plébános kezébe tették le.

A néppárt győzelme. A katolikus szellem, melyet a néppárt életre keltett, mindegyre erősebben kezd érvényesülni minden téren. Kicsinyenkint újra elfoglalja helyét először a községi, aztán a megyei és majd végre az államkormányzatban is. Legujabban *Tatán* győze-

delmeskedett, ahol a református Nagy Mihály helyett, ki 17 évig volt bíró. Giber Józsefet választották meg törvénybírónak pedig a szintén erős néppárti Jakab Ferencz.

A kath. egyház ünnepe. Ritka szép ünnepre készül a kath. egyház. 1900-ban lesz ugyanis 900. évfordulója annak, hogy Asztrik a Rómából hozott koronát Sz. István királyunk fejére tette Esztergomban és e cselekmény által a magyar nemzetet beiktatta az európai nemzetek közé. Az ünnep legfőbb színhelye Székesfehérvárott lesz, noha azért az egész országra ki fog terjedni.

A „Mezőgazda” tartalma. „Mezőgazdasági paraszt-egyesület”. Hangoztatja a kis erők egyesülésének szükségét s rámutat röviden az egyesülésből eredő sok haszonra. — „Földmivélésünk állása.” E cikkben ki van mutatva, mennyi adósság terheli Magyarország összes földbirtokait, miképpen terjed az eladósodás stb. — „Egy virágállat élettörténete.” Elmondja egy különös teremtménynek 66 évre terjedő élettörténetét. E teremtménynek a formája virág, a természete állat és önmagát termékenyíti meg, önmagától nemz fiakat. — „A német agrármozgalom története” elmondja, miképpen szervezkedtek Németország gazdái és miféle eredményeket értek el. A „Különfélék” rovatában érdekes dolgok vannak; a „Hírek” rovata pedig csupa gazdákat érdeklő ujdonságokat közöl.

A néppárt erőpróbája. Döbröcközről írja tudósítónk, hogy dec. 29-én tiz képviselő testületi tagot választottak a jövő hat évre és a tiz közül csupán egy zsidó-liberális, a többi mind lelkes néppárti. Ez a példa is mutatja, mit lehetne tennünk, ha a derék döbröcközi polgárok módjára mindenütt összetartanánk és sikra lépnénk a nép érdekeinek védelmére. — *Nemes-Kereszturon* ugyancsak néppártiakat választottak, még pedig valamennyit. —

Jótekonycélu táncvigalmak. A tapolcai kath. jótekonycélu táncvigalmak gyarapítására jan. hó 13-án a Wolf-szálloda termeiben táncestélyt rendez, melyet hangverseny fog megelőzni. Belépti díj egy forint. Kezdeté 8 órakor. — A kecskeméti kath. legényegylet pedig jan. 17-én a saját pénztára javára rendez énekkel és szavalattal egybekötött zártkörű táncvigalmat. Belépti díj 60 kr. Kezdeté 7 órakor.

Kinevezés és választás. Török-Sz.-Miklósi levelezőnk írja, hogy a községi tisztújítás alkalmával a főbíró által kinevezett községi bírón kívül mind ellenzékiek és néppártiak választottak meg.

Alapszabályok megerősítése. Mint lapunkat értesítik, a belügyminiszter a *borszörcsöki* kath. olvasókör alapszabályait megerősítette. Az olvasókörnek ez idő szerint 115 tagja van.

Öregbíró, kisbíró. Lébényből írja tudósítónk, hogy az ottani bíró és jegyző kitették hivatalából a kisbíró, mert nem tudott és akart kedvükre korteskedni. Hát biz' ez liberális virtus, ha igaz, s semmi atyafiságban sincs a keresztény felebaráti szeretettel, melynek ápolása pedig minden liberális virtuskodásnál derekabb és szebb dolog volna.

Kimutatás. A Nyulason tervezett Szent-Sziv templomára begyűlt az utolsó kimutatás szerint 4909 frt. 75 kr.

Ehhez ujabban a következő kegyes adományok járultak: Tetschenből Csehországból ft. Mittendorfer

János nevelő 3 frt. Széleskutról Praurath Carola 1 frt. Nyuláról árenda 24 frt. Egy iskolás leány 10 kr. Tehát az építési alap jelenleg 4937 frt. 86 kr.

Házay Lajos plebános.

Keresztuti képek, zászlók, imakönyvek, kegytárgyak, menyezetek, miseruhák, csillárok, szobrok, s bármily más nemű **egyházi szerek** előnyös feltételek és **jutányos** árak mellett beszerezhetők

Szüts és társánál.

A bibornok érsek s Magyarország hercegeprimás udvari szállitójánál **Budapestben.**

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

KELETI J. kötszerész ur hirdetésére felhívjuk t. előfizetőink figyelmét.

HITBUZGALMI ROVAT

Sz. Julián és Baziliszsa vértanuk.

Január 9.

Julián nemes szülőknek egyetlen egy gyermeke. Szülei nagy gonddal nevelték. Tanították a vallási és a világi tudományokra s ő mindkettőben nagyon előhaladt. A világi tudomány nál mégis többre becsülte a vallási ismereteket és a vallási gyakorlatokat.

A szentírást és a vértanuk élettörténetét különösen szerette olvasni. Az olvasottak fölött azután sokat elmélkedett. Különösen hatottak rá szent Pálnak a Korinthusiakhoz írt eme szavai:

Akik élnek a világgal, legyenek, mint akik nem élnek azzal: mert elmulik a világ ábrázataja. Akarnám pedig, hogy szorgos gond nélkül lennétek. Aki feleség nélkül vagyon, azokról szorgoskodik, melyek az Uréi, mint tessék az Istennek. Aki pedig feleséges, azokról szorgoskodik, melyek e világei, mint tessék feleségének és megoszlott. (I. Kor, 7. r. 31—33. v.)

E szavak behatása alatt arra határozta magát, hogy nőtlen, szüzi életet fog élni és tökéletességre fog törekedni.

Minthogy egyetlen fiu volt, szülei, hogy a nemzetségük ki ne haljon, nagy unszolással rávették a házasságra. Julián Baziliszsa nevű istenfelő, erényes szüzet jegyezte el magának. Tudára adta azonban, hogy ő szüzi tisztaságra határozta magát. Baziliszsa erre kijelentette, hogy ő is szüzi tisztaságban kíván élni. És valóban úgy is éltek, mint testvérek, a tisztaság szüzi lilomát szeplőtelenül megőrizték.

Midőn szüleik meghaltak, elhagyták a szülői birtokot és a magányba vonultak, ahol külön-külön hajlékban laktak.

Példájukat sokan követték. A férfiak és ifjak Julián, a nők és leányok Baziliszsa hajléka körül csoportosultak. Egész gyarmatot alkottak. Egyiptomban laktak Antiokiában, vagy helyesebben Antinoában.

A magányba vonult férfiakat és ifjakat Julián oktatta és vezette a keresztény tökéletességre; a nőket és leányokat Baziliszsa. Müködösükön Isten áldása nyugodott. Mindannyian erényes életet éltek.

Egyszerűség, alázatosság, szeretet, tisztaság erényei s jámborság uralkodtak közöttük. A hiu fényűzés, a nagyravágyás, a büszkélkedés, az akaratosság, önfejűség, a tisztátalan beszéd vagy tett ismeretlen volt közöttük. A hazugságnak se engedtek helyet. Ha esetleg egyik a másiknak akaratlanul is neheztelését vonta magára, az rögtön bocsánatot kért s hibájáért önmaga büntette meg magát böjtöléssel, virrasztással, de addig nem nyugodott, amíg az általa megbántott neki meg nem bocsátott.

Dioklecián római pogány császár rendeletet bocsátott ki, amelyben a keresztényeket rettenetes büntetésekkel fenyegeti, ha a pogány vallást megvetik és a keresztény valláshoz ragaszkodnak. A keresztények erős lélekkel fogadták a császár rendeletét. Arra szánták magukat, hogy inkább meghalnak, semhogy Krisztust elhagyják. Sokan elhagyták mindenüket és erdőkbe, vadonba menekültek. Egyiptom pusztái megnepesedtek.

E menekülőktől vettek hírt Julián és Baziliszsa és társaik a keresztények üldöztetéséről.

Baziliszsa és a jámbor nők ekkor azért imádkoztak, venné el a jó Isten előbb életüket, semhogy a pogány üldözők kezeibe kerüljenek, hogy a szent szüzi tisztaságot mindnyájan szep-lötelenül megőrizhessék. A jó Isten meghallgatta kérésüket. Egymásután meghaltak. Legutóljára Baziliszsa is.

Baziliszsa előre tudta halála óráját. Azt közölte is Juliánnal. Erre mindketten imádkoztak s ez imádságközben az Ur magához vette Baziliszsa lelkét.

Dioklecián parancsa Egyiptomban is kihirdettetett. Marcián, a kormányzó bálványképeket állíttatott fel mindenfelé és szigorúan meghagyta, hogy azoknak mindenki áldozzék és azokat mindenki imádjá.

Minthogy a keresztények nem mentek a bálványok imádására, Marcián rendre elfogatta őket, hogy kényszerítse a bálványáldozatra. Az elrejtőzött keresztényeket kikutatta. Így jutott el Antinóába is Julián gyarmatához. Marcián e

gyarmatot bekerítetté, hogy onnan senki el ne menekülhessen. Legelsőnek Juliánt fogta vallatóra: Julián nem titkolódzott, nem habozott hanem bátran bevallotta, hogy ő keresztény és hogy ő készebb meghalni, semhogy a bálványokat imádjá. Kijelentette azt is, hogy a vele levők szintígy fognak felelni, egy szívvvel, egy lélekkel Krisztus hivei azok, akik Jézus Krisztusért szíves örömet szenvedik el a legborzasztóbb kínokat is.

Marcián látta, hogy hiába való minden törekvése. Juliánt a többiektől elkülönítette. A többieket hajlékaikba záratta és azután a hajlékokat rájuk gyujtatta. Örömmel várták mindnyájan halálukat. Szent énekek zengedezése között szálltak fel lelkeik a jó Istenhez.

A zsolozsma idején azután is többször lehetett hajlékaik helyén szent énekeket hallani. Sok beteg is visszanyerte ott egészségét.

Juliánt a kormányzó elkülönítette. Remélte, hogy Juliánt a rettentő kínzások megtörik, Julián elhagyja a keresztény hitet és akkor ő Julián példájával majd másokat is rábir a keresztény hitről való elszakadásra. Azonban csalódott. Azért először, mindenféle kegyet, kitüntetést, jólétet ígért Juliánnak, majd okoskodással igyekezett rá hatni, végre büntetésekkel, kínokkal, szenvedésekkel fenyegette. — Minden hiába való volt. Julián Marciánnak okoskodására azt jegyezte meg: A bálvány istenek ércből vagy köből vannak. Ezeknél már többet érnek a szintén ércből készített bográcsok, mert ezeket legalább használhatják az emberek. A bálványokat ellenben meg kell vetni, mert hiszen a hozzájuk hasonló kövekből készítvék a mindenféle piszkot levezető csatornák is. A szentháromságot kell imádni, nem pedig a bálványokat.

Marcián látván, hogy a pusztá szóval semmire se megy: kinpadra vonatta Juliánt és ott megbotoztatta. Midőn Juliánt megbotozták, a botozók egyikének szemébe forgács esett, amittől az rögtön megvakult. Julián ekkor felszólította Marciánt, hagyná meg a bálvány papoknak, hadd kérnék ezek azokat a bálványisteneket, hogy ezek a vaknak adják vissza szeme világát.

A bálványpapok könyörögtek isteneikhez, de bizony azok süketek maradtak, nem hallgattak a papjaikra. Ekkor Julián imádkozott az Ur Jézushoz, keresztel megjelölte a vak szemét és az azonnal visszanyerte látását. A csodálatosan meggyógyult erre magasztalta Krisztust, mondván: „Krisztus valóban Isten, egyedül őt illeti az imádás.“ Marcián az illetőt rögtön lefejezteté. Juliánt pedig láncra verve a város utcáin körülhordoztatá. Ekörülhordoztatás közben Juliánhoz csatlakozott Marcián fia, Celzus.

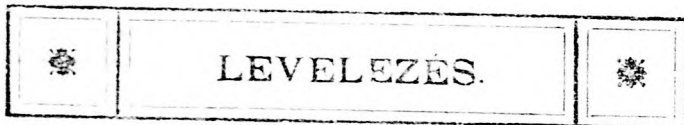
Marcián a saját fiát, Celzust is tömlöcbe záratta Juliánnal együvé. A sötét börtönt Isten mennyei fényességgel megvilágítja. Látván e csodás fényességet az őrt álló katonák, huszan Juliánhoz járultak és bevallották, hogy ők is hisznek Krisztus istenségében.

Juliánt börtönében felkereste Antal nevű pap a nevelése alatt álló 7 árvával együtt, hogy Celzus és a katonák megkeresztelésénél jelen legyenek.

Marcián a további teendőkre nézve utasítást kért, azután pedig a vett utasítás szerint kádakat vétetett elő, azokat szurokkal és olajjal megtöltötte, a kádak alá tüzet gyújtatott, hogy majd a forró olajba Juliánt és a többi velöket belevetesse. Celzus arra kérte atyját, engedné meg, ha a forró olajban sértetlen marad, hogy 3 napig anyjával együtt lehessen. Atyja ezt megígérte neki. Belevetik őket a forró olajba és semmi bajuk.

Celzus atyja ígérete szerint három napot anyjával együtt tölt a börtönben. Ezalatt anyját, Marcionillát a keresztény hitnek megnyeri. Marcionilla megkeresztelkedett. Keresztatyja saját fia lett. Mikor ezt Marcián meghallotta, egészen feldühödött. Feleségét és fiát a tömlöcbe záratta. A husz katonát lefejeztette, a 7 árvát megégettette. Később, hosszabb tünődés után Juliánt is lefejeztette, nemkülönben Celzust, Antal papot, Marcionillát és egy Anasztasz nevűt, akit Julián a kizsárolás ideje alatt halottaiból feltámasztott.

Boldog vértanúk, esedeztetek értetünk, hogy hitünket mi is bátran megvalljuk és érette mi is készek legyünk szenvedni és meghalni!

Főtisztelendő Szerkesztő Ur!

A múlt heti levelemben leírtam a baptista apostolok itteni próbálkozását és kudarcát. Leírtam nem csupán azért, hogy egy hírrel több legyen az ujságunkban, hanem főképpen azért, hogy a baptisták példájának szemléltetésével mutassam meg kath. hittestvéreimnek, hogyan kellene buzgólkodnunk nekünk is egy igaz vallásunk terjesztésén.

Nagy tanúság rejlik reánk katolikusokra nézve abban, amit előbbeni levelemben elmondottam, az t. i. hogy ezután nekünk se szabad tétleneknek, közönyösöknek lennünk hitünk és egyházunk iránt. Itt az ideje, hogy az álomból fölserkenjünk és ne csupán vallásos gépezetek legyünk, hanem öntudatos katolikusok. Nem elég, hogy fölállunk az evangélium hirdetésekor, jelezni akarván, hogy annak védelmére mindenkor, számítás és fontolgatás nélkül egy pillanat alatt készek vagyunk, hanem e készséget künn az életben is nyilvánítanunk kell, mikor hitünk védelemre szorul. Ha egy becsületes, jóra való gyermek azt látja, hogy édes szülőjét piszkol-

ják, csufozzák, sértegetik vagy pláne tetteleg is bántalmazzák, — bizonyára talpra ugrik, hogy őt megvédelmezze. Így kell cselekednie annak is, aki a hitet nem akarja megtagadni, aki katolikusnak meri magát mondani, mikor azt látja, hogy édes anyját, a kath. egyházat, az Ur Jézus mátkáját üldözik, gunyolják és bántalmazzák. Még a zsidók és egyéb hittévelygők is tettegre buzdulnak tévelyeik érdekében, mint első levelemben mutattam és mint naponkint tapasztaljuk: és mi katolikusok, az egyedül üdvözítő vallás szülöttjei, az örökigaz egyház gyermekei maradhatnánk gyávák és közönyösek?

Az első keresztények életüket is készségesen föláldozták, az ösök kardot rántottak és vérüket ontották az egyház védelmében és mi utódok szavunkat se merjük fölemelni, ajkunkat is resteljük mozdítani?

Vagy talán ma nincs szükség a vallás védelmére?

Ki merné magát ezzel áztatni? Hisz a világegyház ellenségei ma már a törvénykezési termeket is az egyház ellen való csatározások színhelyévé tették.

Nagyon is szükség volna tehát rá, hanem a katolikusok gyávák, mert nincs a harcra fegyverük, nincsenek fölővezve a hitigazságok sérhetetlen vértjével. A legtöbb kath. majdnem egészen tudatlan a hit dolgában, miképpen lehetne tehát mások fölvilágosítója, megcáfolója? A felekezeti követői által igen könnyen sarokba szorítható, mert azok legalább a tévelyük mi-voltját ismerik. Innét van a katolikusok meghunyászkodása és hitárulása. Pedig a hitárulás semmivel se kisebb bűn a hazaárulásnál. A valódi kath. tehát a hit megvállalásában és megvédelmezésében gyáva nem lehet.

Herceprimásunktól hallottuk, hogy ez ezeréves hazát a kard szerezte, de a kereszt tartotta meg, az az apostoli kereszt, mely alatt szent István a nemzetet a kath. egyház (és nem valami más felekezet) kebelébe vezette. E hazát nekünk kell föntartanunk és azt csak úgy tehetjük, ha föntartó eszközét az apostoli keresztet és a kath. vallást minden támadás ellen megvédelmezzük.

De miként kell rá fölkészülnünk, hogy e nehéz föladatnak megfelelhessünk?

Kövessük első szent királyunk példáját, apostolkodjunk szóval, tettel, ha kell áldozattal is, csak hogy a kath. vallás elterjedhessen. Szerezzük meg és olvassuk a kath. munkákat, járassuk és terjesszük a kath. ujságokat, különösen a „Magyar Néplap“-ot.

Maga szentséges atyánk, a római pápa buzdított rá bennünket, hogy állítsunk betű ellen betűt, irás ellen irást, mert mai időben a kath. művek és ujságok terjesztése csak oly fontos, mint a templomok építése. A templomban ugyanis hetenként csak egyszer hallunk tanítást, a világi és politikai ügyekre vonatkozólag akkor se, a könyvek és ujságok pedig naponkint prédikálnak. Aztán sokan a templomba nem is mennek el, némelyek akarva se mehetnek, könyvet, vagy ujságot azonban olvasnak, s attól tanulnak, vagy jót, vagy — legtöbbször — rosszat.

Alakítsunk minden községben kath. kört, legyünk tagjai és minél több tagot iparkodjunk szerezni azok számára. Tartsunk végre mi is össze, mert egy szál vesszőt könnyű eltörni, de egy egész csomót nem lehet. Erre buzdított bennünket Steiner Fülöp, székesfehérvári püspök ur is azon beszédjében, melyet az ottani kath. kör gyűlésén tartott 1896. febr. 9-én, mondván: „Az apostolnak van egy nagy buzdító szava: Tekintsünk egymásra s vetélkedjünk a szeretetben és a

jóselekedetekben. E szavakban — ugymond — ki van fejezve a kath. körök egész célja. Vetélkedjünk szeretetben és jóselekedetekben. E között legelső hitünk bátor megvallása, kath. érdekeink bátor védelme és fejlesztése. S itt leghathatósabb a világi kath. példája. A hol a kath. világi férfiak bátran sorakoznak s egy szívvel-lélekkel vallják kath. hitüket, ott a gunynak és minden egyéb támadásnak szava elnémul azok lelkesült szava mellett. Áldja Isten mindazokat, akik bátran kiállanak a világ elé megvallani sz. István hitét. Aki sz. István nyomdokain halad, az nem csak jó, hanem azt gondolom legjobb magyar és az apostoli királynak leg-hűségesebb alattvalója. Midőn tehát hitünket valljuk, mikor vallási érdekeinket védelmezzük, akkor teljesítjük leghivebben a magyar haza polgári kötelességeit.*

Ime így buzdítanak bennünket az apostolok utódai, az egyház feje és a püspökök. Hallgassunk tehát rájuk, tartsunk össze, fáradjunk, áldozzunk egyházu- és hitünkért, hogy megtarthassuk hitünket és vele hazánkat utódaink számára.

Ne hallgassunk azokra, akik az anyaszentegyházat nem hallgatják és annak fejére, vezetőire és szolgálóira, hazudván, minden rosszat mondanak, mert ezek célja agyonverni a pástort, hogy elszéleszthessék a nyáj juhait. Lám, Krisztus Urunk megmondotta, hogy csak olyanoknak tartsuk őket, mint a cégéres világesalókat és megátalkodott bűnösöket. A világ szelleme mindig ellenkezésben volt Krisztus szellemével. Folytonosan arra törekedett, hogy a szent dolgokból gunyt üzzön, hogy a szent tárgyak iránt való tiszteletet a népek szívéből kiölje. Láttuk példáját száz év előtt Franciaországban, ahol diadalmaskodott, fölforgatva és vértengerbe borítva a társadalmat. Még a jó Istent is le akarta trónjáról taszítani. Az oltárra egy nyilvános szájhat állított és esztelenségében annak bókolt, mint az ész istennőjének. Az Isten nevét az iskolai könyvekből kitörölte, a vallástanítást betiltotta. És még egyre dühöng, ha nem is olyan erővel. Az Isten ostora pedig folytonosan sújtja. Kormányformája hol köztársasági, hol császári. Népe egyre fogy, mert a halandóság sokkal nagyobb, mint a szaporulat. Az Isten malma, mely tudvalevőleg lassan őröl, folytonosan őrli a francia nemzetet. Vagy ha egyes embernél vizsgáljuk a világ szellemének diadalmaskodását: ott van Olaszországban a pápa legnagyobb ellensége, Crispi, akinek a fia sikkasztott és megszökött, a leánya pedig, egy hercegnek a felesége, kerekét oldott a kocsisukkal.

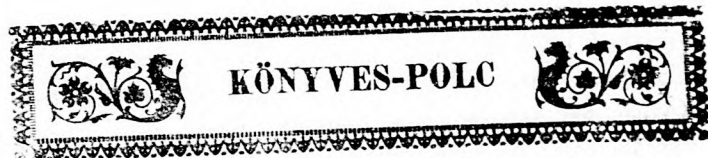
Igy küzd a világ szelleme az Isten törvényei ellen és így bünteti Isten a hitárulást nemzetekben és egyes személyekben.

A mi liberálisaink is követni akarják a franciákat, hogy nyakunkra hozzák az Isten átkát, és büntetését. A Goldstein Számik már büntetlenül lenyilazhatják az oltárról az Ur Jézus Krisztus szobrát; a kereszt jelvényét, a szent énekeket meggyalázhatják Budapesten és Székesfehérvárott; Vácott a Jézus szentséges szívét ábrázoló képet bicskával átszurták; Szolnokon az állami iskola növendékei az Ur Jézus szent testét gunyakacajjal a sárba köpték, a beteghez vitt szentséget nyílt utcán kigunyolták; egy vidéki város tanácsterméből egy recipiált hazafi el akarta távolíttatni a szent keresztet; itt nálunk a „jó katolikusok” minden szó nélkül kitették a tanácsteremből a szent keresztet, mert az bántja a szemüket és folytonosan Arra emlékezteti őket, aki maga volt a megtestesült igazság és bölcsesség. Reméljük azonban, itt még fognak találkozni hithű katolikusok, akik a szent keresztet majd visszateszik előbbi helyére, hogy lássák azok, akik a közügyet intézik, annak a kép-

mását, aki egész életében igazságban járt, minden embertársával jót tett és az igazságért, a mások bűnéért meg is tudott halni.

De nem folytatom tovább. Csupán egy példát hozok még föl befejezésül arra nézve, hogyan adhatja valaki fényes próbáját kath. hithűségének a kísértések közepette. Mert szájával lehet valaki katolikus, hanem a szívével, a meggyőződésével legyen az. Ilyen példa lehet előttünk Szepesi Ferenc kunszentmártoni lakos, akinek az utóbbi választások alkalmával a kutyaszívű tatárok ötszáz forintot kínáltak a lelkeért, vagyis azért, hogy ne a kath. vallás harcosára, hanem a kath. egyház ellenségére adja a szavazatát. És ő visszautasította a Judás-bért, küzdött, fáradozott a néppárt mellett, pedig szegény ember, aki földmiveléssel és fuvarozással keresi mindennapi kenyerét. De meg is fogja őt áldani*) Az, aki a kísértést rábocsátotta, hogy hitét megpróbálja. Ő kiállotta a próbát egy keresztény hős és hitvalló módjára, a hervadhatlan koszoru tehát eltépett számára. De azok is lakolni fognak ám, akik eladták önmagukat és eladták magukkal együtt mindnyájunkat!

Kuna András, földmives.

A női erények legszebb virágai címe annak a gyönyörű, diszkötésű, 200 oldalra terjedő kitünő könyvecskének, amelyet hajadonok számára irt báró Pongráz Julia. Az egész mű kitünően van összeállítva, a benne foglalt gondolatok kincsalmaznak nevezhetők. Azon

*) Én is azt mondom: meg fogja őt áldani az Isten, mert ő senkiok adósa nem marad. Látszik, hogy derék hittestvérünk nem a világ fiaí módjára gondolkodik. Azok ilyen kísértések közben csak arra néztek volna, mit szerezhetnének a följánlott Judásbérében. Számítottak volna rá, hogy a kínált pénzen vásárolhatnak ökröt, lovat vagy építtethetnek istállót, pajtát, magtárt. De az eszükbe se jutott volna, hogy Isten minden percben beküldheti istállójukba a dögvészt, mely aztán nem keresi, hogy melyik ott az ebül jött szerzedék, hanem válogatás nélkül megöli az összes állatokat. Arról is megfeledeztek volna, hogy hiszen a pajta leéghe és a károsult ott van, ahol előbb volt, de szegényebb a lelkében, mert arra az ördög rátáblázott 100 forint követelést. Az utolsó dolog pedig annál kevésbé bántotta volna akkor őket, pedig ez ám a legfőbb. Mert lehet, hogy Isten nem ilyen egyszerre vette volna el tőlük a lélek árát, hanem megvonta volna tőlük segítését és kegyelmét. Talán betegségekkel fogyasztotta volna el az igaztalan keresetet. S micsoda gyötrelmet okozott volna nekik, mikor halálos ágyukon be kellett volna vallaniok, hogy az ördögnek van lelkükre táblázva 500 forintos követelése és azt most nem képesek letörleszteni, mert nincs miből. Nem kell-e az ilyeneknek halálos ágyukon kétségbeesniök, mikor hallani fogják a lelkiatyától, hogy lelküket így a jó Isten magához nem veszi, mert ő az ördöggel nem egyezkedhetik, ha tehát annak van valami követelni valója rajta, vigye el az egész lelket.

Szepesi Ferenc hittestvérünk azonban, mint hívő kath. midet meggondolta és azért utasította el a Judásbért, gondolván magában: „Mit használ az embernek, ha 500 forintot nyer is, de lelkének kárát vallja?”

Szepesi Ferenc példát adott mindnyájunknak. Áldja meg az Isten érte!

Szerkesztő.

erényeket, amelyek, kell, hogy diszitsenek minden iskolából kikerült lányt és hajadont, könnyen felfogható és vonzó képletekben ismerteti és teszi vonzóvá. Nem tudom eléggé ajánlani. Ára diszkötésben csak egy forint. Megrendelhető Pomázon a szerzőnél, vagy a Szent-István-társulatnál Budapesten.

Ujévvvel egy új, szépirodalmi és ismeretterjesztő lap indult meg Pozsonyban. Megjelenik minden két hétben egyszer. Ára egész évre két forint. Az iránya erkölcsös, szelleme katolikus vallásos. Ezt mondhatjuk az előfizetni szándékozókra való tekintetből; a szerkesztőkre vonatkozólag azonban sokkal több a mondani valónk. Először is hibásnak találjuk azt, hogy túl sokat akarván adni, alig fernek mega papiroson s közleményeik egy része szinte lefityeg arról, más része pedig olyan betűkből van szedetve, melyeket szemek megkínzásával a falusi gyermekek ugyan kibőtűzhetnek valahogy, ha a szülők őket rákényszerítik, de hogy a fölnöttek elolvashatnák, szinte alig hihetjük. A harmadik megjegyzésünk, hogy az egyik rovatban politizálnak is, ami egy ker. irányu lapnál veszedelmes, mert az ügyész nem fogja szó nélkül hagyni. Kevesebbet kellene tehát adni, de úgy, hogy elolvashassák, mert ha nem olvashatják, mit használ a sok közlemény. Lehet, hogy e hibábat már mások is tudomásukra hozták az „Oktató Néplap” szerkesztőinek és talán már a következő számban figyelembe is fogják venni a jóakaratu figyelmeztetéseket, ami által csak lapjuknak és olvasóiknak tesznek szolgálatot.

Megfejtések.

A karácsonyi számunkban közölt talányok megfejtése:

- I. Szótalány: Milió.
- II. Számtalány: Boldog újévet.
- III. Betűs talány: Éljen a néppárt.
- IV. Rejtett szavak: irás — sári, pék — kép, kutya — a tyuk.
- V. Szótagtalány: Üdvözlégny Mária.
- VI. Számtani föladvány: 36 vadlud.
- VII. Vártalány: minden sarokra 25-25 és mind a négy oldalra 50-50 katona.
- VIII. Névrejtvény: Vaszary Kolos.
- IX. Tréfás talány: megfejtés az „A” betű.

Helyesen fejtették meg:

Szabó J. Kőv.-Szöllős, Koronczy Gy. Pécs, Dudás J. és Hegedüs J. Uj-Mindszent, Matyaczko V. Bisztrákvaszna, Bári A. Bala, Franhofer J. Ráckeresztur, Kokovay A. H.-M.-Vásárhely, Varga J. Kőv.-Szöllős, Bézsenyi Gy. Z.-Apáti, Lajos J. Kecskemét, Marton G. N.-Keresztur, Jáger V. Berhida, Kovács A. B.-Berinke, Fukker J. Udvarhely, Csizmadia P. Székesfehérvár, Molnár Gy. Losonc, Cziczka F. Ósi, i. U. Kovács M. Battonya, Tóth K. N.-Köcsk, Kéri J. Uj-Kécske, i. Polgár D. S.-Kövesd, Szkoklik F. Csernye, Tömő J. N.-Gencs, Horváth E.

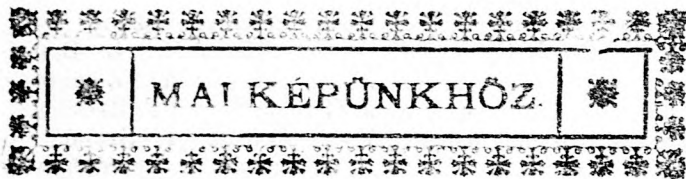
Tényő, O. Pécsi J. Uszod, Németh I. Devecser, Velladits L. Egervölgy, Molnár Gy. Belényes, Németh G. Bárdos, Varga P. F.-Kanizsa, Novák L. Csipkerek, Végh M. Csehi, Balics G. Völcese, Lenárt I. Határvölgy, Piriczky M. F.-Méra, Pitroff J. Bakóca, Németh V. Győr, Spielmann Gy. Cséffa, Németh J. és Horváth S. F.-Remete, özv. Kiss B.-né Kishegyes, Anarkot M. F.-Sz.-Miklós, Farkas L. F.-Baka, Ördög J. Szeged, Berkes A. Szabadka, Dungyerszky F. Szabadka, i. Németh J. Karos, Harányi H. Ujvidék, Kardos B. Rákó, Szopko J. N.-Dobos, Szvácsek Fl. Ötvös-Könyi, Tüske G. S.-Kiliti, Tauber J. Szombathely, Szofics F. Tapolca, Tamás M. Gamás, Tóth F. Lendva-Lakós, Takács J. Somogyvár, Szmodics L. L. Sz.-Jakab, Németh M. Bagolá, Csizmazia J. Szempe, Sulyok P. Topolya, Farkas J. N.-Asszonyfa, Varga Kr. Ó-Kér, Kovácsovics J. Vasvár, Viola J. Vasvár, Bognár J. Zalabér, Szabó G. Berettyó-Ujfalu, Molnár Gy. és F. Szombathely, Móró Viktória Szegzárd, Kis M. F.-Sz.-Miklós, Denus L. Szakál, Eöt-vös J. Kapuvár, Liskai K. Padány, Boros P. Süttör, i. Bodor F. Gyula-Jovánca, Mennacher J. és A. Topolya-Sipos Ö. Söjtör, Nagy J. Akasztó, Reichenbach J. Kis telek, B. Hajagos M. P.-Sz.-Király, Ferenciek Pozsony Sinkó M. Bogojova, Csirip J. N.-Sáros, Akkermann J. N.-Károly, Juhász J. és M. Heréd, Sulyok J. Uj-Szőny Mészáros L. Ny.-Ivánka, özv. Ónodi M.-né Nyiregyháza Kovács Gy. Sz.-Simon, Baumgartner J. és Gy. Kaplony, Hegedüs M. Laskod, Cseh M. Csáford, Horváth J. Baltavár, Gyömöry J. Gyürki, Szabó F. Székesfehérvár, Berenczy F. Urköz, H. Nagy M. Sajó-Petri, Róm. kath. iskola Szóváta, Kovács J. Misztice, Juhász J. Lánca R. Vitka, Nagy L. N.-Várad, Miklós J. N.-Mácséd, Tóth L. Szepsi, Nagy L.-né. K.-Sz.-Márton, Karsay M. T.-Szakály, Mozelán P. Szegszárd, Szabó E. Pápa, Bajomi F. Szegszárd, Gyurasits J. S.-Szill, Gömöry J. Ebeczk, Utancsics J. Uj-Gyalla, Magyar G. T.-Sz.-Miklós, Kiss J. Sz.-Péterur, i. Tóth I. Kenyeri, Kovács V. K.-Félegyháza, Szécsi A.-né B.-Sz.-András, Bagi K. és E. B.-Sz.-András, Temli J. F.-Berki, Heiling F., i. Hatzlhofer J. Arad-Sz.-Márton, Kládok J.-né Saár, Orovniczky K. K.-Koszmály, Schlader P. Bogdása, Reichard, P. Borsosgyőr, Németh R. Sopron, Maszarovits J. Jobbahr, Horváth J. Vittnyéd, Warga J. Széplak, Herczegh J. Rozsnyó, Németh J. Molnári, Rövid S. Horváth L. Acsalag, K. Virág B. Sopron, Tokár J. Hosszu-Lázi, Csereny A. Gyöngyös, Viszneki J. K.-Félegyháza, Kovács A. Pécs, Nagy D. H.-M.-Vásárhely, Hídvégi J. Kemence, Vigh Gy. Köveskut, Reichenbach J. Kistelek, Nyitrai J. M.-Kövesd, Rógán J. Sámson, Reiszberger J. D.-Szekcső. Mór A. Székesfehérvár, Hagyk A. Görösgál, Krailli J. Sikátor, Loky G. Móriczhely, Magyar F. A.-Lakos, Takács A. és R. A.-Raty, Kalubei J. Berzence, Hordós A. Söjtör, Bencze J. Berhida, Rapayka J. Kaposmérő, Ikotity B. Berked, Máyer Gy. Neszmély, Ács R. N.-Barát, Tóth J. Hetés, Vida L. Bácsa, Nadli S. Tapolca, Bor T. Légrad, Máyer I. Tapolca, Bozsér M. Mohács, Kántortanító M.-Sámson, Molnár G. Tapolca, Tóth J. Szeged, Bartók B. Torna-Ujfalu, Dienes Gy. Csesztreg, Szokolay I. Topolya, Kazimir I. és M. Bacska, Chapó J. Dör, Turi R. Cegléd, Karácsony J. N.-Vid. Tolmácsi P. Aszód, Csémy A. és Nikolenyi J. Udvard, Farkas V. Zók, Farkas J. L.-Kápolna, ör. Vöő M. Szébeny, Varga P. Taksony, Oláh F. Csákerény, Verebélyi J. Szóláth, Darabos F. Szijártóháza, S. György Topolya, Andorka A. Beő-Sárkány, Törteli L. Ó-Kanizsa, Bodnár I. Kisvárd, Mór A. Székesfehérvár, Gyökér V. Zámoly, Paulik J. Vác, Török P. T.-Szajol, Mráz M. Róma, Pozna I. Szend, Szép D. és Szentpé-

tery F. N.-Berény, Deák J. V.-Namény, Borsányi J.-né Komárom, Kuskunovits F.-né Komárom, Herczeg I. Kecel, Kürti J. Ecséd, Jortyák E. Hrustin, Geczer P. N.-Kanizsa, Lebhaft B. Siklós, Zombori J. Szin, Szabados P. N.-Károly, Kósa Gy. Szaniszló, Kölcsey R. N.-Szokond, Elek I. Szöllős, Kovács Gy. Széplak, Füzi A. Potyond, Péntek J. Szárföld, Horváth K. Kholgsburg Bikfalvy M. Fehér-Gyarmat, Bakodi L. Jákfa, Cs. Kovács M. Kecskemét, Kovács J. B.-Nádasd, Bella S. Pinnye, Szabó J. Kisasszonyfa, Csiszár J. Agyagos, Szabó J. Szany, Pilipár J. Szalapa, 16003. sz. előfizető, Soós V. Herény, Kovács L.-né K.-Sz.-Márton, Lakatos L. Kőszeg, Kóbor J. Szerdahely, Tóth J. Fertő Sz.-Miklós, Somogyi J. Pápa, Kercsek J. Nyiregyháza, Fodor F. Halas, Zsuberács J. Gamás, Janko G. N.-Megyer, Horváth J.-né Epöl, Kovács J. Kecskemét, Vermes L. Besenyő, Szitkey K. Kéregh, Oldal E. Czegléd, Biró J. Komárom, N. J. Besenyő, Nagy M. Gyöngy, Titsch L. Budapest, Revalo J. Kis-Kőrös, Kölcze J. Brassó, Reiner S. Csókás m, Kovács M. Bátor, Belansit J. Z.-Apáti, Nyaka F. Sz. Iván, Erdélyi J. Verebi, Horváth J. R.-Kovácsi, Nádasi F. N.-Dém, Grábics M. Koronczó, Horváth A. Kőszeg, Hudák M. Kobulnica, Krem J., Ágócs S. Hanth, Arvay A. Rákoss, Tóth K. Görösgál, Berta J. Kecskemét, Kovács G. M.-Kövesd, Petro T. Ujpest, Csoknyay A. N.-Höresök, Szabó M. Z.-Apáti, Lovas J. Hidaskürt, Auer Gy. Szeged, Vörös G. Hidaskürt, Futák F. Anna m., Krisko M. Bogács, Rógán J. S.-Sámson, Bartko M. és E. S.-A.-Ujhely, Kovács A. Kozárd, Kis A. Darufalu, Pláucsik J. A.-Sz.-Iván, Karaffa K. Kalocsa, i. Mesterházy J. S.-Tamási, Kertész S. Keczel, Fodor S. Győr-Révfülu, Nagy F. és Szathmáry S. Nick, Simon J. Ölbő, Karol J. T.-Lök, Dubovics A. K.-Hartyán, Péli A. Eger, Sárváry J. Dozmat, Habetler J. H.-Lő, Maróthy J. Zsédény, Piros J. Csepreg, Kenyeres B. T.-Sz.-Miklós, Szalay J. Karakó-Szőrcsök, Tóth S. Jaák, Lisinczky E. Kőbánya, Oroszi J. Kőbánya, Szvoboda J. Kivadar, Bakó J. Csik-Várdotfalva, Kolcsosvzky I. Szendrő, Bay V. B.-Sz.-András, Jakabfy G. Hetés, i. Bene I. B.-Sz.-Gyöngy, Simos I. Devecser, özv. Fazekas J.-né Komárom, Ribarits J. Ólmód, Füle J. Fél, gör. kath. papnövelde Eperjes, Nagy J. Tata-Tóváros, Ori I. Hosszu-Pereszteg, Molnár G. Z.-Tapolca, Cserkó L. Majsa Neszler Zs. Túrje, Herczig B. Sümeg, Papp J. és neje Csepel, Kath. olvasókör Kőv.-Örs, Máta I. Botfa, Vidra Gy. Veszprém, Kiss I. Császló, Poór I. Szombathely, Kath. népkör Gy.-Alfalu, i. Karikas F. Kékesd, Bokó G. Pereked, Csakó J. N.-Piszanica, Moravek F. Kölked, Ösz F. Daja, D. Szabó I. J.-Ladány, Mérey M. fia Cs.-Mindszent, Lochmájer M. N.-Károly, Piller Gy. Szigliget, Hajnal I. Peér, Kazimity I. Kupuszina, Deák Gy. Susány, Tankovics L. Kajár, Zsigovits A. Csákány, Nyul J. Pázmánd, Gerencsér J. Vép, Horváth M. Saár, Major S. Sz.-Gyöngyvár, Tizikker M. Pápa, Szokoly J. S.-Berezence, i. Viczina M. Inota, Török L. F.-Hahóth, Szücs I. Garabonc, Róbenek J. Káloz, Felső V. Kámaháza, Pokorny J. Győr, Dornay J. Peér, Mentés J. Bördőce, Makki V. A.-Jányok, Bugár F. F.-Jányok, Orosz M. Reste, Horváth A. Hertkovce, Hajós J. A.-Bagod, Horváth P. Nemesnép, Nagy I. Sopron, Csapó G. Kis-Gyóró, Pogátsa I. Pétőháza, Nyirő J. Ócsárd, Sándor M. Boldog, Jerk I. Epöl, Vreba L. Jánosházi puszta, Szász Á. Csorvás, Németh János. Esztrégnye, Németh M. Sarród, Kath. Olvasó Kör Jenő puszta, Busitez I. Gétye, Ézsöl Gy. és B. Vica. Borsod A. K.-Szörcsök, Kósa J. Vöckönd, Kovács I. Sz.-Iván, Kirschanek Ö. B.-Vaszar. Mátis J. Csonka-Mindszent, Onda F. Rozsnyó, Rolkó B. H.-Nánás, Szekeres A. S. Klós, Zana F. Kec-

kemét, Mészáros F. Jánosház, Kancsal J. L.-Kápolna, Illés K. Varannó, i. Szabó J. B.-Ederics, Horváth I. S.-Kiliti, Kele J. S.-Kiliti, Molnár P. Nagy-Salló, Milos I. Kőszeg, Botka L. Varga I. Katona S. Géderlak, Tóth J. J.-A.-Sz.-György, Révész P. Uj-Kigyós, Antauer F. Lenti, Kozári J. N.-Rada, Sike J. Borsód-Nádasd, Tóth J. Kis Orosz, Macsicza I. Réthe, Sóss I. Nagyvárád, Neszméry G. N.-Barkány, Öz E. T.-Sz.-Miklós, Losonczy V. és R. Somorja, Szabó A. és Kálmán J. Jaák, Nagy B. Ragyole, Jenc L. K.-Jenő, Horváth J. Jánosháza, Antal D. Egeralja, Ammer J. Foktó, Bacsa J. Tapolca, Kovács M. Szabadka, Pleskó L. F.-Pusztaszer, Molnár L. Seregélyes, Kubovits R. Taksony, Olvasó-egylet P.-M.-Szállás, Mezei L. J. M.-Kövesd, Kele J. Sórmás, Kovács J. Pétőháza, Varga Gy. Túrje, Timár A. S.-A.-Ujhely, Joó J. Somlyóvásárhely, Kotnyek J. Bagola, i. Magyar K. Halas, Endrédy Gy. Árpás, Szép Gábor L.-Ujfalu Palánki J. Z.-Szabar, Szobonya J. Kis-Kozmaly, Szöllösy M. M.-Polány, i. Ács I. Eszterház, Reincz Gy. F.-Pulya, Molnár S. Szombathely, Mersits F. Frankó, Wenczel J. Rozsnyó, Bodnár A. Bucsú, Cserey S. Gyöngyös, K. Antal J. K.-Gömöri, özv. Gábel J.-né Miskolc, Ferenc-rendi növ.-papság Körmöcbánya, Szuna Gy. Söréd, Tóth J. Czák, Tóth A. Királyfa, Ádám L. Bánhorvát, özv. Varga M.-né Csorna, Nagy L. Mád-Zombor, Rákoczi L. Ujkér, Kovács J. Csorna, Sipőcz F. Barbacs, Varga J. Csorna, Kovács F.-né Csorna, i. Szabó I. Ó-Szőny, Szaiif L. és kath. Legényegylet D.-Szerdahely, Bucsek M. Uj Szöny, Szöllösi I. Tana, Csondor I. Páka, Kath. kör Kékkut, Bolla F. Jánosháza, Mark J. Muszaj, Matkovics J. Bakonybél, Vojtovics F. Csegöld, Kovács J. Surd, Paul J. F.-Encs, J. Nagy A. és Kerekes K. H.-M.-Vásárhely, Ambrus J. Szaján, Vonyó P. Vök, Nagy K. T.-Könyi, Juhász J. Döbrököz, Óra J. Köveskut, Cziczka J.-né Belényes, Kukor I. A.-Rajk, Biró I. Gyertyános, Czulezer J. és S. Sümeg, Székely D. Csik-Jenőfalva, Ádám J. és A. F.-Zsaluzsány, i. Varga J. N.-Köcsk, Fodor Gy. Czegléd, Papp M. N.-Iratos, Csehi J. N.-Salló, Buru L. T.-Nána. Ruff M. Tasnád, Mészáros J. Szatmár, Mihalicz Gy. N.-Lozs, Hajdruszky B. Sz.-Ujfalu, Fodor T. Rede, Mozsolics M. Iván, Bóhkon Gy. Vittnyéd, Ráfael J. Bársonyos, Nerolits V. Pozsony, B. G. Bördőce, Halász J. P.-Jánosháza, Spekál F. Nyiregyháza, Busa B. K.-Majsa, Pádár I. Kenderes, Krsják J.-né Zeliz, Horváth A. Bajna, Batho I.-né Jászberény, id. Szolomájer J. Kálmánd, Schlégl J. Tata, Kovács M. Pécs, Turi M. Tata, Ferenczy J. Hanusfalvi, i. Vörös J. Deáki, T. Csépany P. Gyöngyös, Lukács L. Zalavár, i. Mitók E. S.-Kiliti, Mikó M. Egyeduta, Kovács J. K.-Sz.-Mihály, Bécs J. K.-Komárom, Bakacs F. Torony, Kis M. Bogárfalva, Tóth L. Csipkerek, i. Poksa S. E.-Bük, Gyarmathy L. Óhid, Mészáros I. Jánosháza, Csernyey J. Szelepcsény, Gyebnár A. Szécsény-Halászi, Tóth J. Pétervásár, Meer F. Szegzárd, Kiszely E. Uhrin, Kath. Olvasókör Uj-Kigyós, Kustsik G. Jászó, Szujó M. Endrőd, Szalontay P. N.-Ivány, Gáspár M. M.-Kövesd, Szedlmayer L. Budapest, Kis P. Ramhár, Szántó Gy. Sz.-Gyöngyvár, Németh V. Liczkó. Soponyai M. Ráskó, i. Kozma S. Csepreg, Kata A. és Som A. Rugásd, Gyenei I. T.-Tamási, Tata J. Döbrököz, Piacsek J. Szempez, Kasztel A. Zonc, Sándor I. Ágh I. és Levánczky V. Tallós, Kovács M. Jászapáti, Bezzeg M. Szabadka, Kovacsich J.-né Mohács, Demjén G. P.-Ladány, Eliás M. B.-Bessenyő, Budi F. Gulács, Dinya M. Endrőd, Doma I. Tömörd, P. Szakács Gy. Kapuvár, Szaiif L. D.-Szerdahely, Ivánics F. Gyöngyös, Kovács S. Vilke, Csetkovics F. F.-Gyarmat, Csépe I. Szerencs, Pakhár B. S.-A.-Ujhely, Horvát P. Komárom, Ujj P.

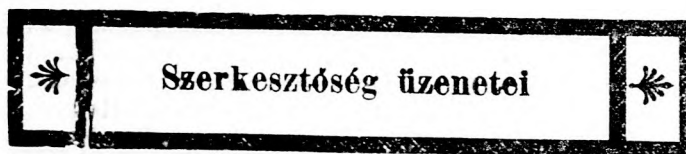
Hetés, Szigly F. N-Rád, Gether J. Bagola, Füzy P. Z.-Egerszeghegy, Kampós A. Geese, Paczona J. Gasztony Nöher L.-né R. és T. Székseny. Gyürky J. P.-Rádóc, i. Lamperth Gy. N.-Gyimót, Péter J. Vid, Haroly J. Nóráp, Ruzsa J. Géreze, Németh J. Nyögér, Hentsey A. Tana, Szigl J. Szécesfehérvár, Tajthy M. Kocsér, Gáspár I. Bácsujfalu, Kávé J. Pés, Kocsis J. Ócsöd, Nyul P. Egerágh, Csay I.-né, K. és M. Csanig, Strasser J. P.-Püspöki, Bognár A. Kisbér, Gömbös J. Kerka-Kutas, Hencsei Gy. B.-Sárd, Romek Á. és I. Budapest, i. Kálmán J. F.-Órs, Gertner F. Tengöd, Holler J. Vereknye, Schmak F. és Mellán J. N.-Károly, Schönfeld J.-né, Balaskü p. Soós K. Dédes, Sebök J. S.-Galgóc, Molnár J. Bazsi, Burián J. Cs.-Várdosfalva, Kovács I. Turkeve, Pihoda M. Csonopla, Gáspár B. Ózd, Dudás I. Kalonda Galabár F. Ganács, Fábry L. Dobó-Ruszka, Kovács I. Putonk, Kovács I. Sz.-Grót, Leskó J. N.-Ida.

Elsőnek kibuzatott Keresztes Gyula Pápa; másodiknak Nerolits Vilma Pozsony; harmadiknak Rolkó Béla Hajdu-Nanás. A nyerevénykönyveket címükre elküldöttük.

MAI KÉPÜNKHÖZ

Mai képünkön egy hős honvéd szobrát mutatjuk be olvasóinknak. A szobrot Komárom városa készíttette Klapka György tábornok tiszteletére és érdemeinek megörökítésére. Klapka 1820, április 7-én született Temesvárott. Meghalt Budapesten 1892, május 17-én. A márciusi napok után ő szervezte Erdélyben a székelységet; aztán Pozsonyban és Komáromban vezette az erődítési munkálatokat. 1849-ben étvette a felsőmagyarországi hadsereg vezérletét és mindjárt három csatában verte meg vele az osztrákokat. Rövid ideig hadügyminiszter is volt, de csakhamar lemondott és átvette Komárom várának parancsnokságát. Seregével Komáromot még a világosi fegyverletétel után is fönntartotta. A kapituláció után külföldre ment. 1867-ben ő is amnesztiát kapott és visszatért hazájába, és az illavai választókerület képviselőjévé lett. Nemsokára azonban teljesen visszalépett a politikai szerepléstől. — Egyike volt legjelesebb tábornokainknak s nevét a késő unokák is emlegetni fogják.

Szerkesztőség üzenetei

M. B. Kassa. Igen! — Sz. J. Kisasszonyfa. Majd akkor lehet a lapban felszólalni ha a fősztolgabíróhoz beadott kérelmeknek nem lesz sikere. — H. F. Karakó. Nem közölhető. — F. F. Halas. Forduljanak nagys. és főt. Kálmán Károly orsz. képviselő urhoz, ő szívesen ad utbaigazítást. — K. J. Kis-Korpád. Gyenge. — K. Gy. Gy.-Jovánca. Átadtuk. — i. P. J. Sopron-Kövesd. Valami tizenkettővel több, mint amennyinek szabad lett volna. — Cz. S. Nagy-Léta. Nem közérdekű. Amit azonban tett, azt helyesen cselekedte, úgy, amint egy önérzetes fiatalemberhez illik. — B. J. Patak. Szegeden van az államfogházban. — H. N. Ujvidék. Fordulton egy levelezőlapon az illetőhöz. Hogy mennyibe kerülne az a nyomtatás, azt így megmondani nem lehet. Ahhoz szükséges volna tudni, hogy milyen finomságu papíron, milyen

nagyságban és hány példányban akarná nyomtatni. — M. J. Jobbáház. Csak szíveskedjék elküldeni. — M. J. Z.-Tapolca. Elég nyílt kártyán is. Megkapjuk, csak jól legyen címezve. — B. Gy. Grubis-nopolje. A Nándor nem pápai káplán. Talán Gyulát akar érteni. Az előbbi Budapesten lakik az Üllői-uton, az utóbbi pedig Pécs városában. — A. G. Cs.-Nádasd. Köszönjük. Talányokat a főlapban helyszüke miatt nem közlünk. — H. P. Nemesnép. Magánügy. — H. J. Kalocsa. Nézetében éppen nem osztozkodhatunk, mert először is mi csak ajánljuk a keresztény cégeket, de senkit se kényszeríthetünk arra, hogy zsidónál ne vásároljon. A második meg az, hogy közönségünket éppen nincs szándékunk kiszolgáltatni a keresztény zsidóknak, miot ahogy a nép nevezi a ker. boltosokat. Mert mi a magunk kárával nem gazdagíthatunk másokat szükség és ok nélkül. Csak az a keresztény érdemel támogatást, aki olyan árut ad mint a zsidó és olyan, vagy csak mérsékeltén magasabb árban, mint ahogyan a zsidó számítja. Ha azonban egy ker. mézárós egy 10 mázsás ökörön 40 forinttal *többet* akar nyerni, mint egy zsidó mézárós, no már akkor kérem ez mégis csak nagyobb zsidó mint amaz. Magunk csináltattunk valamit, amiért zsidó nem egészen 600 forintot kért és fizeltük érte kereszténynek majdnem 1200 forintot. És olyan gyalázatos munkát adott, hogy az ker. becstüök szerint nem ért 400 forintot. Amellett ennek azonnal, sőt részben előre kellett fizetnünk, a zsidó ellenben egy évig is elvart volna a fizetéssel. Hát így érdemli ám meg némely ker. a támogatásunkat és így él vissza a bizalmunkkal. — Névtelen. Szántova. Névtelen leveleket nem vehetünk figyelembe. I. J. Somlyóvásárhely. A kérdézet céget nem ismerjük. Nem vesztettek volna vele semmit, ha egyáltalán meg nem tudják is. De hát megtudhatták volna, mert közöltük. Nem választották meg. — i. M. K. Halas. Igen, ott van. — ö. T. J.-né Tata. Nem közölhető. — F. T. Réda. Hogy ő felségének miképpen lehetne kezeihez juttatni valami ajándék tárgyat? Küldje el Bécsbe, a Kabinet-iroda címére. Ha érdemesnek tartják rá, hogy ő felségének bemutassák, meg fogják tenni, különben pedig visszaküldik. — B. K. Amerika, Cleveland. A kérdézet urak részéről beküldött előfizetésöszeget megkaptuk.

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7-25—7-75 kis gömbölyű 7-25—7-75 frt.
 törpe 8-25—8-75 frt., barna 6-50—6-75 frt., tarka 6-00—6-50 forint.
 Borsó 8-40—9-60 frt., hámozott 14-00 frt.
 Lencse 08-00—15-00 frt.
 Köles 8-60—9-40 frt.
 Mák 22-00—23-00 frt.
 Kendermag 9-00—09-40 frt.
 Kárménymag 38 frt. Mind 100 kilónként.

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronként 1-20—1-35 frt.
 Idei csirke páronként 65—1-20 frt.
 Husos lud . 3-00—4-00 frt.
 Hizott lud . 4-00—6-50 frt.
 Sovány kacska . 1-30—1-50 frt.
 Hizalt kacska . 1-80—2-00 frt.
 Kappan . 1-30—1-80 frt.
 Pulyka sovány 2-50—3-50 frt.
 Pulyka hizott . 3-50—4-40 frt.
 Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 30-00—33-50 frt.
 . kosárárú 40—42 drb 1 forintjával.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—180 frt.
 Nehezebb kocsiló (hintós) 100—210 frt.
 Igás kocsiló 100—240 frt.
 Fuvarosló 40—090 frt.
 Parasztló 30—060 frt.

Szurómarhavásár.

Élő borjú 36—42 frt. 100 kiló súly szerint.
Leszurt sertés 48—54 frt.
Élő juhok 15.00—18.00 frt.

Marhavásár.

Jármos ökör 250—325 frt péronkint.
Fejős tehén tarka 60—145 frt., fehérszörű 70—100 frt.,
bonyhádi tehén 105—160 frt darabonkint.
Vágómarha. Magyar ökör 26.00—28.00 frt. Szerbiai ökör
25—30.00 frt. Bivaly 18.00—22.00 frt. Tehén 28—29.00 frt. 100 kilo-
grammonkint.

Juhvásár.

Elsőrendű (kivitel) birkaért 15—17.00 frt.
Jóminőségű (anya) birkaért 0—14.00 frt.
Középmínőségű (anya) birkaért 9—11 frt.
Jóminőségű kivitel (árta) birkaért 19.00—23.50 kr.
Középmínőségű (árta) birkaért 14—16 kr. kilogrammonkint
eleven súly szerint.

Takarmányvásár.

Réti szén 1.3—3.00 frt
Muhar 2.10—2.85
Zsupszalma 2.90—3.60
Alomazalma 1.20—1.40

Préselt széna 2.00—2.40
Zabos búkköny 2.00—2.20
Szalmaszezska 2.00—2.25

Lisztüzlet

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7
frt	13.90	13.40	13.00	12.60	12.—	11.50	11.—	9.— 6.—

Korpa finom 3.40 gordonba 3.50

Gabnapiac.

		100 kg	frt
Rizs	bansági	77—81	8.10—8.75
	tiszavidéki	77—81	8.35—8.85
	pestvidéki	77—81	8.30—8.75
	fehér	77—81	8.30—8.75
	bácskai	77—81	8.40—8.80
Rizs	elsőrendű	70—72	6.75—7.50
	másod.		6.20—7.35
Árpa	takarmány	60—62	4.10—4.40
	égetni való	62—64	5.10—5.90
Zab		39—41	5.65—6.10
Kukorica			3.15—3.50

felelős: László Miklós

ORSZÁGOS MAGY. KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki tőke 600,000 korona.

Elnökök: Teleki Géza gróf, Alelnökök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Buja-
novics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula,
Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf.

Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsonös Biztosító Szövetkezet a gazda-
közönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti
a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors
és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes melegeződését vívta ki magának az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé. A szövetkezet
pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más
illeték kizárásával.

A takarmány-biztosításnál a díjak szintén a lehető legmérsékeltőbbek.

Különösen ajánljuk az átalány (pauschal) biztosítást, melyet a kis
gazdákra való tekintettel már 500 frt értékűnél kezdjük meg.

Tömeges biztosítás esetén az illető községeknek rendkívüli olcsó díjtétele-
ket engedélyezünk.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, József-
körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügyosztóknál.

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,

Budapest, II., Lánchid-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhang-
szereit, kitűnő hangu czimbalmaikat, valamint mechanikai
zenélő műveit, u. m.: Ariston, Intona, Phönix, Mono-
pol, Polyphon, stb. s azokhoz szükséges kotalapokat.
Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb árban
eszközöltetnek. — Erős orgonahang harmonikákról
külön árjegyzék kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A ki 15 forintos megrendelést eszközöl annak a
„Magyar Néplap“-ot 6 hónapon át megküldjük,

Makulatur papiros
m.-mázsánként 6 frt 50 krért kap-
ható lapunk kiadóhivatalában.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves háziszjer ellentállt az idő megpróbálásá-
nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-
lomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közsvényél,
csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
10 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapestben. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
több kisebbbértékű utánsat van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegy-
zék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, Cs. és kir. udvari szállító, BUDAPEST.

Hírtételeket lapunk számára kizárólag a
MAGYAR NÉPLAP kiadóhivatala fogad el.

<p>Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítanak. Címmel feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.</p> <p>Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a postarésztársító szó értendő.</p>	<h1>HIRDETÉSEK</h1> <p>felvételnek lapunk kiadóhivatalában</p> <p>Budapest, Práter-utca 44.</p>	<p>Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítanak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.</p> <p>Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.</p>
--	--	---

Iszákosság gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt **Antibetinnal**. Igen sok elismerő levél. Az illetőnek tudta nélkül is beadható. Egy adag ára 2 frt 20 kr., egy kettős adag, mely makacs bajnál szükséges, 4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Lágoson 319. sz.

* Név törvényesen védve.

Specialista a sárgasárgaságban. Cs. és kir. osztr. magyar és belga kir. szab.

Kittüntetett Brüsszel 1893-ban aranyérem és díszokmánytal.

Keleti-fele sárgaság

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtekélyesebb ezen nemben; nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az elcsúszott szerkezetétől fogva az eddigi sárgaságok hiányait.

Ára: egyoldali 6 frt., kétoldali 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlábak, műkezdek, műleges fűzők, egyenestartók, járó- és nyúlógépek, gummi-görécsharigányok stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J. kötszerész és orvos-sebész műszerész

BUDAPESTEN, Főútel és sárgaságos mőhely: IV. kerület, Koronaherczeg-utca 17. szám. Gyár: Rostély-utca 15.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen, zárt borítékban.

Olesó Cseh

ÁGYTOLLAK

5 kiló új jó fosztott pormentes 4 frt. 80., 5 kiló jobb 6 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztott 9, 12, 15 frt. 5 kiló félpehely 6, 7, 20, 9 frt. 5 kiló hófehér pehely lágyságu fosztatlan 12, 15 frt. pehely 1.80, 2.40, 3, 3.30 1/2 kilónként.

Varrott ágy takarók igen jők 2 frt 20 krtól feljebb. Szétküldés bérmentve és utánvétellel.

Nem tetszők kiesereltetnek vagy visszavétetnek.

Megrendelésnél pontos cím kérések:

Benedikt Sachsel, Klattau 403, (Csehország.)

Eladó birtokok.

Különböző megyékben fekvő birtokok 214, 1400, 568, 1425, 300, 60 hold, Rákoson 2407 □-ól telek, Budapest közelében villának használható ház 2 hold földdel, Rákoskeresztúron 540 □-ól ház telek. Budapestben egy koresma üzlet, két löerejű gőzmotor valamint ásványvízforrásnak bérlete eladók. Értekezhetni a **budapesti első keresztény ügynökségnél** esömöri-ut 26.

OBERNYIK EDE.

Egy a háztartás minden ágában jártas középkorú nő mint gazdasszony plébánián alkalmazást keres, ily minőségben már volt alkalmazva. Címe megtudható lapunk kiadóhivatalába.

A ki állást keres, a ki valamit venni, vagy eladni óhajt; vegye igénybe a Magyar Néplap hirdetési rovatát, s meg fog győződni, hogy biztos eredményt ér el.

Halál a poloskákra!

Kipróbált biztos szerem van a **poloskák ellen**. Használható úgy a butoroknál, mint a falakon. **A butorok kiltisztításához** bádog edényben, 3 deciliter tartalommal. **1 frtért**; a **falak kiltisztításához** pedig 1 liter 1 frt 80 krtól utánvétellel küld.

MRÁZOVSKY JÁNOS elárusító
Zsolna (Trencsénmegye.)

Rum, finom likőrök

bárki házi használatra hideg uton minden készülék nélkül kitünő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlap ingyen.

WATTERICH A.

Budapest, Dohány-utca 5.

Alapítva 1869.

Valóságos Isten áldása

köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a tüdő és torok mindennemű betegségeinél **Egger díj-jutalmazott mell-pasztilliát, és senki el ne mulassza** — saját jól fölfogott érdekében — azoknak **idejekorán** való használatát.

Számtalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitázhatatlanul e kitünő szer biztos hatása mellett. Kapható 25 kr., 50 kr. és 1 frtos eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: **Náder-gyógyszertár, Budapest, Váci-körút 17.**

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és föltisztelendő Császa György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedüli szállítói.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, keresztteket, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírc és szöszékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését.

Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kapkátók raktárunkon.

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket, alkalmas mintákat.